

1950

- Ιδρύεται η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ).
- Η Ελλάδα συμμετέχει για πρώτη φορά μεταπολεμικά στην Μπιενάλε της Βενετίας, με έργα των Α. Τάσσου, Νίκου Χατζηκυριάκου – Γκίκα, Γιώργου Μπουζιάνη, Ανδρέα Γεωργιάδη, Κρητός και Θανάση Απάρτη.
- Ο Μ. Θεοδωράκης αποφοιτά από το Ωδείο με δίπλωμα στην αρμονία, αντίστιξη και φούγκα.
- Σπάει ένα μεγάλο ταμπού στο πάλκο των λαϊκών κέντρων της Αθήνας και του Πειραιά. Δίπλα στους γνήσιους δημιουργούς Τσιτσάνη, Παπαϊωάννου, Μητσάκη, Χιώτη και τους τραγουδιστές Τσαουσάκη, Ευγενικό, Μοσχονά, Ρουμελιώτη, Τζιβανη κ.ά., κάθονται γυναίκες τραγουδίστριες κάτι που είναι μέχρι τότε απαγορευτικό και ξένο. Η παρουσία των Γεωργακοπούλου, Μπέλλου, Νίνου, Χασκίλ, Ντάλια δίνει άλλο χαρακτήρα στη νυχτερινή διασκέδαση. Κι ενώ στην αρχή είναι καθηλωμένες τραγουδώντας στις καρέκλες, σταδιακά αρχίζει η «απελευθέρωσή τους» με πρώτη τη Μαρίκα Νίνου και μετά τη Μαίρη Λίντα και την Καίτη Γκρέυ, που σηκώνονται και τραγουδούν όρθιες στις πίσσες.
- Σε εκδρομή της Περιηγητικής Λέσχης στην Αγία Μαρίνα Αίγινας, το βραδάκι, στο μόλο, οι εκδρομείς παρακολουθούν ένα χορόδραμα: το *Μαρσούα* του Μάνου Χατζηδάκη σε χορογραφία Ραλλούς Μάνου, που ερμηνεύει και τον φερώνυμο ρόλο. Απόλλων: η Αλέκα Κατσέλη. Κοστούμια: ο Γιάννης Τσαρούχης. Συνεργάτες: Αλέξης Σολωμός, Πέλος Κατσέλης. Το «Ελληνικό Χορόδραμα» στη γέννησή του.
- Η Κατίνα Παξινού επιστρέφει στην Ελλάδα και εμφανίζεται με τον Αλέξη Μινωτή στη σκηνή του Εθνικού Θεάτρου με το οποίο περιοδεύουν στις ΗΠΑ και την Ευρώπη.
- Ανατέλλεται η λειτουργία του Θεάτρου Τέχνης του Κάρολου Κουν λόγω οικονομικών δυσχερειών.
- Γυρίζεται η ταινία του Γιώργου Τζαβέλλα «Ο μεθύστακας» με τον Ορέστη Μακρή ο οποίος διαθέτοντας μια θαυμάσια φωνή πλάθει τον τύπο του μπекρή που καταλήγει να τραγουδάει καντάδες.
- Συγκροτείται η λογοτεχνική «Ομάδα των Δώδεκα» μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι: Κώστας Ουράνης, Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, Μιχ. Στασινόπουλος, Ηλίας Βενέζης, Γιώργος Θεοτοκάς, Άγγελος Τερζάκης, Μ. Καραγάτσης, Τάσος Αθανασιάδης.
- Τατιάνα Μιλιέξ: Στο δρόμο των αγγέλων.
- Ν. Γ. Πεντζίκης: Πραγματογνωσία.
- Στρατής Τσίρκας: Ο ύπνος του θεριστή (διήγημα).
- Ρένος Αποστολίδης: Πυραμίδα 67.
- Γιώργος Θεοτοκάς: Ασθενείς και Οδοιπόροι (μυθιστόρημα).
- Γεννιέται η Χριστίνα Ωνάση κόρη του έλληνα μεγιστάνα Αριστοτέλη Ωνάση.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο συνθέτης και κιθαριστής Βαγγέλης Μπουντούνης.
- Γεννιέται στη Θήβα η τραγουδίστρια Χάρης Αλεξίου, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο της Χαρίκλειας Ρουπάκα.
- Πεθαίνει στο Μόναχο ο Κων. Καραθεοδωρή (γ. 1873), αφήνοντας ένα τεράστιο κενό στη Μαθηματική διάνοηση. Το έργο του που θεωρείται ανεκτίμητο ακόμη και σήμερα, αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένης αναζήτησης και μελέτης. Ο Αϊνστάιν στη τελευταία συνέντευξη τύπου που παραχώρησε σε Αμερικανούς δημοσιογράφους, δήλωσε, πέραν των ερωτήσεων που του τέθηκαν, το εξής: «Κύριοι ζητήσατε να σας απαντήσω σε χίλια δύο πράγματα, κανείς όμως δεν θέλησε να ρωτήσει ποιος είναι ο δάσκαλός μου, ποιος μου έδειξε και μου άνοιξε τον δρόμο προς την ανώτερη μαθηματική επιστήμη και έρευνα. Και για να μην σας κουράσω, σας λέω απλά, χωρίς λεπτομέρειες, ότι μεγάλος μου δάσκαλος υπήρξε ο αξεπέραστος Έλληνας Κων. Καραθεοδωρή, στον οποίο, εγώ προσωπικά αλλά και η μαθηματική επιστήμη, η φυσική, η σοφία του αιώνα μας χρωστάμε τα πάντα».
- Πεθαίνει ο μουσικοσυνθέτης, αρχιμουσικός και δημιουργός της ελληνικής οπερέτας Θεόφραστος Σακελλαρίδης (γ. 1882).

5 Ιανουαρίου 1950

Παρατείνεται από την αρχιστρατηγία ο Αλέξανδρος Παπάγος.

6 Ιανουαρίου 1950

Προκηρύσσονται εκλογές για τις 5 Μαρτίου. Ο Παπάγος ανακαλεί την παραίτησή του, αλλά δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να πολιτευθεί στο μέλλον.

14 Ιανουαρίου 1950

Ο Ν. Πλαστήρας ιδρύει με τον Εμμ. Τσουδερό την «Εθνική Προοδευτική Ένωση Κέντρου» (ΕΠΕΚ).

15 Ιανουαρίου 1950

Με εισήγηση του Μακάριου η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου οργανώνει Παγκύπριο δημοψήφισμα το οποίο αποδεικνύει με ποσοστό 95,7% (215.108 ψηφοφόροι) τη καθολική βούληση του Ελληνικού πληθυσμού για ένωση με την Ελλάδα. Η Αγγλία δεν αναγνωρίζει το δημοψήφισμα.

2 Φεβρουαρίου 1950

Ιδρύεται η «Δημοκρατική Παράταξη» (ΔΠ) από τρία μικρά κόμματα της Αριστεράς. Το «Σοσιαλιστικό Κόμμα – Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας» (ΣΚ-ΕΛΔ), με πρόεδρο τον Αλεξ. Σβώλο, τους «Αριστερούς Φιλελεύθερους» των Σ. Χατζήμπεη, Νεοκ. Γρηγοριάδη κ.ά. και το κόμμα του Ι. Σοφινάντσου. Σημαντικό ρόλο στη συγκρότηση της ΔΠ διαδραματίζει και ο παράνομος μηχανισμός του ΚΚΕ, με επικεφαλής τον Ν. Πλουμπίδη.

Μάρτιος 1950

Ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης Ιωσήφ Στάλιν δίνει το «πράσινο φως» στον ηγέτη της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βόρειας Κορέας Κιμ Ιλ Σουνγκ να επιτεθεί κατά της Νότιας Κορέας, όταν βεβαιώνεται ότι οι Αμερικανοί δεν θα επέμβουν, παρέχοντας επιπλέον ρωσικό εξοπλισμό.

5 Μαρτίου 1950

Πραγματοποιούνται βουλευτικές εκλογές με απλή αναλογική. Πρώτο κόμμα ανακηρύσσεται το Λαϊκό του Κων. Τσαλδάρη, με 62 έδρες. Οι Φιλελεύθεροι του Σοφ. Βενιζέλου παίρνουν 56 έδρες, η ΕΠΕΚ του Ν. Πλαστήρα 45 έδρες, το Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα του Γ. Παπανδρέου 35 έδρες, η ΠΑΕ των Μπαλτατζή, Μυλωνά 3 έδρες και η ΔΠ της Αριστεράς 18 έδρες.

22 Μαρτίου 1950

Δίνεται εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Κων. Τσαλδάρη. Αυτός αδυνατεί και σχηματίζεται κυβέρνηση Σοφ. Βενιζέλου με τη στήριξη του Λαϊκού Κόμματος και αντιπρόεδρο τον Παν. Κανελλόπουλο.

15 Απριλίου 1950

Παραίτεται ο Σοφ. Βενιζέλος μετά από αμερικανικές πιέσεις.

16 Απριλίου 1950

Ορκίζεται κυβέρνηση υπό τον Ν. Πλαστήρα, με αντιπρόεδρο, υπουργό Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης, τον Γ. Παπανδρέου και με συμμετοχή των Φιλελευθέρων.

9 Μαΐου 1950

Ο Γάλλος υφυπουργός των Εξωτερικών Robert Schuman, σε ομιλία του εμπνευσμένη από το σύμβουλό του, Επίτροπο για το Σχέδιο Εκσυγχρονισμού της Γαλλίας, Jean Monnet, προτείνει να τεθεί η παραγωγή άνθρακα και χάλυβα της Γαλλίας και της Γερμανίας υπό κοινό έλεγχο και να δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό μια Ευρωπαϊκή Οργάνωση, στην οποία θα μπορούν να συμμετέχουν όλα τα ευρωπαϊκά κράτη και να κατευθύνεται από ένα ευρωπαϊκό όργανο. Έξι κράτη αναλαμβάνουν την πρωτοπορία αυτού του εγχειρήματος: η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ολλανδία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο.

25 Ιουνίου 1950

Ισχυρές δυνάμεις της Βόρειας Κορέας ανοίγουν πυρ κατά μήκος του 38ου παράλληλου (της διαχωριστικής γραμμής ανάμεσα στο βόρειο και το νότιο τμήμα της χερσονήσου) και εισβάλουν στη Νότια Κορέα. Σε λίγες ημέρες πέφτει η πρωτεύουσα Σεούλ. Η κυβέρνηση του Σίγκμαν Ρι καταφεύγει σ' ένα μικρό θύλακα αντίστασης στο λιμάνι του Πουσάν στο νότιο τμήμα και απευθύνει απελπισμένες εκκλήσεις στη Δύση για βοήθεια. Η Ουάσιγκτον αιφνιδιάζεται πλήρως. Στη Νέα Υόρκη συγκαλείται το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και αποφασίζεται η συλλογική δράση. Θορυβημένος ο πρόεδρος Τρούμαν διατάσσει το ναυτικό αποκλεισμό της Κορέας και την αποστολή αμερικανών στρατιωτών που υπηρετούν στην Ιαπωνία. Υπεύθυνος αναλαμβάνει ο Θρύλος του Ειρηνικού στρατηγός Μακ Άρθουρ, ο οποίος διακηρύσσει ότι ο πόλεμος θα τελειώσει μέχρι τα Χριστούγεννα. Στην πραγματικότητα όμως τα πράγματα είναι πολύ πιο δύσκολα.

Ιούλιος 1950

Η μεταβολή στη διεθνή πολιτική κατάσταση προκαλεί σημαντική μεταβολή στην πολιτική των ΗΠΑ ως προς τη βοήθεια στην Ευρώπη μέσω του σχεδίου Marshall και επομένως προς την Ελλάδα. Στο εξής βοήθεια θα δίνεται για στρατιωτικούς σκοπούς και η οικονομική βοήθεια θα προορίζεται για την ανάπτυξη της αμυντικής ικανότητας των ευρωπαϊκών χωρών.

Αύγουστος 1950

> Κυκλοφορεί η καθημερινή εφημερίδα *Δημοκρατικός*, που προσφέρει για πρώτη φορά από τα τέλη του 1947, δημόσιο (έμμεσο) χώρο έκφρασης στο παράνομο ΚΚΕ.

> Κορέα: Οι πρώτες επαφές των Αμερικανικών στρατευμάτων με τον εχθρό είναι μια πλήρη καταστροφή. Η Ουάσιγκτον καλεί υπό τα όπλα παλαιμάχους του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ επίλεκτες μεραρχίες πεζοναυτών στέλνονται στη ζώνη του πυρός. Η απάντηση όμως έρχεται ουσιαστικά από τον αέρα. 48.000 τόνοι βομβών ρίχνονται εναντίον του εχθρού και τα πρώτα αεροπλάνα τζετ συμμετέχουν στις επιχειρήσεις.

21 Αυγούστου 1950

Παραίτεται η κυβέρνηση Ν. Πλαστήρα. Από πολλές πλευρές υποστηρίζεται ο σχηματισμός «μεταβατικής κυβέρνησης», με επικεφαλής τον Αλεξ. Παπάγο. Οι πολύπλευρες διαπραγματεύσεις δεν ευοδώνονται και οδηγούν στην πρώτη σοβαρή σύγκρουση με τα Ανάκτορα τα οποία από τη μια πλευρά επιδιώκουν τον έλεγχο της νέας κυβέρνησης και από την άλλη δεν θέλουν να αντιμετωπίσουν τον Παπάγο ως δυνάμει πολιτικό ηγέτη, αλλά σαν ενοποιητικό σύμβολο των «εθνικοφρόνων». Τελικά δίνεται εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Σοφ. Βενιζέλο στην οποία συμμετέχει ο Γ. Παπανδρέου και ο Κων. Τσαλδάρης.

Σεπτέμβριος 1950

Η Γιουγκοσλαβία θέτει επίσημα στον ΟΗΕ ζήτημα αναγνώρισης μακεδονικής μειονότητας στην Ελλάδα.

15 Σεπτεμβρίου 1950

Κορέα: Αμερικανοί και Νοτιοκορεάτες πεζοναύτες συμμετέχουν στη μεγαλύτερη αμφίβια επιχείρηση μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και προωθούνται με ταχύτατους ρυθμούς στο εσωτερικό της χώρας με κατεύθυνση την πρωτεύουσα της Ν. Κορέας Σεούλ. Η μάχη για την ανακατάληψή της είναι σκληρή, με πολλές συμπλοκές εκ του συστάδην. Πενήντα χιλιάδες άμαχοι χάνουν τη ζωή τους πέφτοντας θύματα των διασταυρούμενων πυρών.

24 Σεπτεμβρίου 1950

Πραγματοποιείται το 10ο Πανεργατικό Συνέδριο.

Οκτώβριος 1950

Ο ηγέτης της Κίνας Μάο Τσε Τουνγκ συνομιλεί μυστικά με τον Στάλιν για το Κορεατικό. Ο Στάλιν υπόσχεται ενίσχυση της κινεζικής στρατιωτικής μηχανής σε περίπτωση εμπλοκής της Κίνας στον πόλεμο. Ο Μάο κάμπτεται.

19 Οκτωβρίου 1950

Κορέα: Πέφτει στα χέρια των Αμερικανών και των συμμάχων τους η πρωτεύουσα της Β. Κορέας Πιονγιάνγκ. Παράλληλα ο αριθμός των Κινέζων που υπερασπίζονται τους Βορειοκορεάτες φτάνει τις 250.000 και συνεχώς αυξάνεται.

20 Οκτωβρίου 1950

Ο μητροπολίτης Κιτίου Μακάριος Γ' εκλέγεται ομόφωνα από την Εκλογική Σύνοδο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου.

3 Νοεμβρίου 1950

Διαλύεται ο κυβερνητικός συνασπισμός και πέφτει η κυβέρνηση Βενιζέλου.

11 Νοεμβρίου 1950

Επτά μεταφορικά αεροπλάνα (Ντακότες) του 13ου Σμήνους, μαζί με το ιπτάμενο και μέρος του τεχνικού προσωπικού απογειώνονται με τελικό προορισμό το αεροδρόμιο Ιταζούκε της μακρινής Ιαπωνίας, **για να ενισχύσουν τα στρατεύματα του ΟΗΕ στην Ν. Κορέα**. Αρχηγός της αποστολής ο επισημναγός Χατζάκης και επικεφαλής του σμήνους ο επισημναγός Αν. Γκορέγκο. Τα σκέλη της διαδρομής είναι: Ελευσίνα – Λευκωσία – Νταχράν – Καρατάσι – Ν. Δελχί – Αλαχαμπάντ – Καλκούτα – Μπανγκόκ – Σαϊγκόν – Φιλιππίνες – Οκινάουα – Ιταζούκε. Η οδύσσεια αυτή δίνει στους Έλληνες αεροπόρους να καταλάβουν σε τι περιπέτεια μπαίνουν.

16 Νοεμβρίου 1950

> Διασπάται το Λαϊκό Κόμμα (ΛΚ) του Κων. Τσαλδάρη. Αποχωρούν 25 βουλευτές με επικεφαλής τον Στεφανόπουλο, τον Κων. Καραμανλή και τον Γ. Ράλλη.

> Ένα ελληνικό τάγμα δύναμης 1.000 περίπου ανδρών αναχωρεί από την Ελλάδα με αμερικανικό οπλιταγωγό για να ενισχύσει τα στρατεύματα στην Κορέα στο πλαίσιο υλοποίησης των ψηφισμάτων του ΟΗΕ.

28 Νοεμβρίου 1950

> Αποκαθίστανται οι Ελληνογιουγκοσλαβικές σχέσεις.

> Κορέα: Κοντά στα Σινοκορεατικά σύνορα 20.000 Αμερικανοί στρατιώτες καθλώνονται και στη συνέχεια υποχωρούν άτακτα κάτω από την πίεση 130.000 κινέζων με συνθήκες σιβηρικού ψύχους. Οι ίδιοι άντρες που συμμετείχαν στην κατάληψη της Πιονγιάνγκ, τρέπονται τώρα σε φυγή μέσα από παγωμένους δρόμους που είναι κυκλωμένοι από λόφους και βουνά γεμάτα κινέζους, οι οποίοι παρότι υποφέρουν από το πολικό ψύχος ξεχύνονται κάθε τόσο εναντίον των Αμερικανών με αλαλαγμούς και πολεμικές σάλπιγγες. Ακόμα και οι τραυματίες και από τις δυο πλευρές εμπλέκονται σε φονικές μάχες σώμα με σώμα, συχνά μέσα σε σφοδρές χιονοθύελλες.

1 Δεκεμβρίου 1950

Το 13ο ελληνικό σμήνος κάνει την τελευταία του στάση στη θρυλική Οκινάουα και μετά από πτήση πέντε ωρών φτάνει στη βάση Ιταζούκε της Ιαπωνίας για να συμμετάσχει στην κορεατική εκστρατεία. Το ταξίδι από την Ελλάδα κρατάει συνολικά 57 ώρες και 46'. Δυο μέρες αργότερα το σμήνος προσκολλάται ως αυτόνομη υπομονάδα στη 21η Αμερικανική Μοίρα Πολεμικών Μεταφορών, την επονομαζόμενη μονάδα «Αθιγγάνων της Κιουσού» (*Kyushu Gypsies*), λόγω των πολλών μετασταθμεύσεών της σε διάφορα αεροδρόμια.

4 Δεκεμβρίου 1950

Κορέα: Το 13ο Σμήνος εκτελεί την πρώτη πολεμική αποστολή, τον απεγκλωβισμό και τη μεταφορά 1.000 τραυματιών της 21ης Αμερικανικής Μεραρχίας Πεζοναυτών από το χωριό Χαγκαρού-Ρι, κοντά στα κινεζικά σύνορα. Ταυτόχρονα ανεφοδιάζει τα μαχόμενα τμήματα με συνεχείς ρίψεις από αέρος τροφίμων, πυρομαχικών και λοιπών εφοδίων. Για την επιτυχία αυτής της αποστολής το 13ο Σμήνος τιμάται με Εύφημο Μνεία του Προέδρου των ΗΠΑ και παρασημοφορούνται 9 αξιωματικοί, 6 αρχισμηνίες και 4 σμηνίτες με το Μετάλλιο Αέρος.

9 Δεκεμβρίου 1950

Το Ελληνικό τάγμα φτάνει στο λιμάνι Πουσάν της Κορέας, οπότε και ξεκινά αμέσως εντατική εκπαίδευση και ενημέρωση. Πολύ σύντομα βρίσκεται στη ζώνη του πυρός.

20 Δεκεμβρίου 1950

Συλλαμβάνεται ο Ν. Μπελογιάννης, ηγετικό στέλεχος του ΚΚΕ, που έχει επιστρέψει κρυφά στην Ελλάδα τον Ιούνιο για να οργανώσει, σε συνεργασία με τον Νίκο Πλουμπίδη, τον παράνομο μηχανισμό του ΚΚΕ στην Αθήνα.

25 Δεκεμβρίου 1950

Κορέα: Οι Κινέζοι διασχίζουν τον 38ο παράλληλο που χωρίζει τις δύο χώρες και συνεχίζουν την επέλασή τους προς νότο. Όλοι στον Λευκό Οίκο συνειδητοποιούν ότι βρίσκονται σε έναν τελείως διαφορετικό νέο πόλεμο.

1951

- Ο πληθυσμός της χώρας είναι 7.632.801 κάτοικοι σε έκταση 130.918 τετρ. χλμ. εκ των οποίων 3.721.648 άρρενες και 3.911.153 θήλεις. Η αναλογία των αναλφάβητων στο συνολικό πληθυσμό είναι 32% και στον ενεργό πληθυσμό 24%. Με την προσάρτηση της Δωδεκανήσου ο πληθυσμός της χώρας αυξάνεται κατά 121.480 κατοίκους και η έκτασή της κατά 2.721 τετρ. χλμ.
- Ο Α. Παπανδρέου νυμφεύεται σε δεύτερο γάμο τη Μαργαρίτα Τσαντ (πρώτος γάμος με τη Χριστίνα Ρασιά). Με τη Μαργαρίτα θα αποκτήσει τον Γιώργο, τη Σοφία, τον Νίκο και τον Ανδρέα.
- Ο δημιουργός των τηλεοπτικών σειρών «Άγνωστος Πολέμος» και «Λάμψη» Νίκος Φώσκολος ξεκινά την καριέρα του στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ) ως εκφωνητής ποδοσφαιρικών αγώνων.
- Ιδρύεται από τον Κ. Θ. Δημαρά το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).
- Ιδρύεται στην Αθήνα το Ιταλικό Ινστιτούτο.
- Ο Γρηγόρης Γρηγορίου γυρίζει την ταινία «Το Πικρό Ψωμί».
- Κώστας Χατζηαργύρης: *Ο θρύλος του Κωνσταντή*.
- Αστέρης Κοββατζής: *Χωριάτες*.
- Μ. Καραγάτσης: *Το μεγάλο συναξάρι (διήγημα)*.
- Άγγελος Τερζάκης: *Δίχως Θεό (μυθιστόρημα)*.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο μαθηματικός Δημ. Χριστοδούλου.
- Γεννιέται στο Ηράκλειο της Κρήτης η συνθέτης Λένα Πλάτωνος.
- Γεννιέται ο ηθοποιός Αντώνης Καφετζόπουλος.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο ηθοποιός, σόουμαν και τραγουδιστής Βλάσης Μπονάτσος
- Πεθαίνει ο ποιητής Γεώργιος Δροσίνης (γ. 1859).
- Πεθαίνει ο Γρηγόριος Ξενόπουλος (γ. 1867), πολυγραφότατος συγγραφέας και δημιουργός της «Διάπλασης των Παίδων».
- Πεθαίνει ο ποιητής που διακρίθηκε για τον λυρισμό και γλωσσικό του πλούτο, Άγγελος Σικελιανός (γ. 1884).
- Πεθαίνει ο κορυφαίος ηθοποιός Αιμίλιος Βεάκης (γ. 1884).
- Πεθαίνει ο εκδότης της Καθημερινής, λόγιος και δημοσιογράφος Γεώργιος Αγγ. Βλάχος (γ. 1886).

4 Ιανουαρίου 1951

> Απαγορεύεται η κυκλοφορία της εφημερίδας *Δημοκρατικός*.

> Κορέα: Ο στρατιώτης Σταύρος Δρακόπουλος, διαβιβαστής πεζικού από τον Πειραιά είναι ο πρώτος Έλληνας νεκρός. Πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς εξαιτίας του πολικού ψύχους. Οι συνάδελφοί του τον ανακαλύπτουν παγωμένο το επόμενο πρωί μέσα στον υπνόσακό του.

22 Ιανουαρίου 1951

Οι Στ. Στεφανόπουλος, Κων. Καραμανλής και Γ. Ράλλης μαζί με το «Εθνικό Ενωτικό Κόμμα» (ΕΕΚ), ιδρύουν το «Λαϊκόν Ενωτικόν Κόμμα» (ΛΕΚ) στο οποίο είναι συναρχηνοί οι Στ. Στεφανόπουλος και Π. Κανελλόπουλος. Το ΛΕΚ, το οποίο προσβλέπει στην κάθοδο του Αλ. Παπάγου στις εκλογές, αποτελεί τον δυναμικό πόλο συσπείρωσης στον χώρο της Δεξιάς.

26 Ιανουαρίου 1951

Κορέα: Οι πρώτες απώλειες του Ελληνικού τάγματος στο πεδίο της μάχης. Τέσσερις στρατιώτες πέφτουν νεκροί και άλλοι δύο τραυματίζονται κατά τη διάρκεια περιπόλων αναγνώρισης ισχυρών εχθρικών φυλακίων σε υψώματα βορειοδυτικά της πόλης Ικτσόν.

29 Ιανουαρίου 1951

Κορέα: Ο 3ος λόχος του ελληνικού τάγματος με διοικητή τον υπολοχαγό Π. Μίσσα και υποδιοικητή τον ανθυπολοχαγό Ν. Φίλη αναλαμβάνει την υπεράσπιση του υψώματος 381 βορειοδυτικά της πόλης Ικτσόν. Οι άνδρες σκάβουν με μεγάλη δυσκολία χαρακώματα καθώς το έδαφος είναι καλυμένο από πάγο. Το μεσημέρι ο λόχος δέχεται την αιφνιδιαστική επίθεση του 334 κινεζικού συντάγματος. Εξουδετερώνονται δύο ελληνικά πολυβολεία και φονεύονται αρκετοί Έλληνες στρατιώτες μεταξύ των οποίων ο πρώτος αξιωματικός, ο έφεδρος ανθυπολοχαγός Απ. Σταθιάς. Το σκοτάδι πέφτει και η κατάσταση είναι συγκεχυμένη. Στέλνονται ενισχύσεις και ακολουθούν ολονύκτιες συγκρούσεις με τρεις χιλιάδες περίπου κινέζους που περιλαμβάνουν συμπλοκές σώμα με σώμα. Ο λόχος αντεπιτίθεται με ξιφολόγχες και οι κινέζοι αναγκάζονται τελικά σε σύμπτυξη. Τις επόμενες ημέρες ο ελληνικός και ο παγκόσμιος τύπος δημοσιεύει λεπτομερείς περιγραφές της μάχης και το Ελληνικό Εκστρατευτικό Σώμα λαμβάνει συγχαρητήριες

διαταγές. Ο εχθρός αφήνει στο πεδίο της μάχης 700 περίπου νεκρούς και τραυματίες ενώ οι ελληνικές απώλειες είναι 9 νεκροί και 10 τραυματίες.

Φεβρουάριος 1951

Το αμερικανικό Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας (NSC: National Security Council) αποφασίζει την παροχή βοήθειας στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις ώστε να «διατηρήσουν την εσωτερική ασφάλεια, να αποκρούσουν οποιαδήποτε επίθεση κομμουνιστικών δυνάμεων και να προξενήσουν τη μεγαλύτερη δυνατή καθυστέρηση σε οποιαδήποτε επίθεση θα υπήρχε με την άμμεση σοβιετική συμμετοχή».

7, 8, 9 Φεβρουαρίου 1951

Κορέα: Άνδρες της διμοιρίας του ανθυπολοχαγού Πρόκου, μέσα σε ομίχλη και πυκνή χιονόπτωση, εξορμά κατά του υψώματος 402. Έπειτα από σκληρό αγώνα το ύψωμα καταλαμβάνεται αλλά οι Έλληνες μαχητές αναγκάζονται να το εγκαταλείψουν ύστερα από ισχυρή κινεζική αντεπίθεση. Την επομένη ο υπολοχαγός Μανασσής με τη διμοιρία του προσπαθεί επανакατάληψη του υψώματος. Ο υπολοχαγός μάχεται με το ατομικό του περίστροφο ώσπου εξοντώνεται από ένα Κινέζο που τον πυροβολεί εξ επαφής. Την μεθεπομένη 9 Φεβρουαρίου η επίθεση επαναλαμβάνεται από τις διμοιρίες του Πρόκου και του ανθυπολοχαγού Κασπράλου με την υποστήριξη πυροβολικού και αεροπορίας. Τα δύο κινεζικά συντάγματα οπισθοχωρούν εξαιτίας μεγάλων απωλειών. Οι Έλληνες μαχητές εξουδετερώνουν με χειροβομβίδες τις λεγόμενες «αλεπότρυπες» όπου κρύβονται Κινέζοι και καταλαμβάνουν τεράστιο όγκο υλικού και πολεμοφοδίων. Οι ελληνικές απώλειες του τριημέρου είναι 6 νεκροί και 25 τραυματίες.

15 Απριλίου 1951

Διενεργούνται **Δημοτικές Εκλογές. Μπορούν να ψηφίζουν οι γυναίκες άνω των 25 ετών** χωρίς να επιτρέπεται να εκλέγονται πρόεδροι δήμων και κοινοτήτων.

18 Απριλίου 1951

Υπογράφεται στο Παρίσι από τα 6 ιδρυτικά κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο), η **Ιδρυτική Συνθήκη της «Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα» (ΕΚΑΧ). Η ΕΚΑΧ** διαθέτει ως όργανά της την «Ανώτατη Αρχή», ένα «Συμβούλιο Υπουργών», ένα «Ευρωπαϊκό Δικαστήριο» και μια «Κοινοβουλευτική Συνέλευση» («Κοινή Συνέλευση»). Η «Κοινή Συνέλευση» αποτελεί τον πρόδρομο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από την «Ανώτατη Αρχή» και το «Συμβούλιο Υπουργών». Το Δικαστήριο εκδικάζει τις διαφορές με τις κυβερνήσεις ή τους ιδιώτες, ενώ η Συνέλευση έχει καθαρά γνωμοδοτικό ρόλο.

22 Απριλίου 1951

Κορέα: Οι Κινέζοι εκδηλώνουν την «Εαρινή τους Επίθεση» χρησιμοποιώντας 250.000 άνδρες. Εξολοθρεύουν ένα βρετανικό τάγμα και μια νοτιοκορεατική μεραρχία, αλλά έπειτα από αιματηρές μάχες που κρατούν ένα μήνα υφίστανται βαριά συντριβή με 70.000 νεκρούς. Το μέτωπο σταθεροποιείται στον 38ο παράλληλο και τα αντίπαλα στρατόπεδα βρίσκονται εκεί απ' όπου είχαν ξεκινήσει.

26 Μαΐου 1951

Κορέα: Αεροπλάνο του 13ου Σμήνους διατάσσεται να εκτελέσει αποστολή από το πεδίο της Ταεγκού προς το πεδίο Κ-14 με κυβερνήτη τον ανθυποσμηναγό Αν. Βάμβουκα, συγκυβερνήτη τον έφεδρο ανθυποσμηναγό Ν. Μάμαλη, μηχανικό τον αρχισμηνία Αν. Αρτσίτα, τον σμηνίτη Σπ. Οικονομόπουλο και τον επιβάτη Νοτιοκορεάτη υπολοχαγό Γιαν Πο. Το αεροπλάνο απογειώνεται με άθλιες μετεωρολογικές συνθήκες και πάνω από τα υψώματα της Βοντζού συναντά πυκνή νέφωση και σφοδρή καταιγίδα. Ηλεκτρικές εκκενώσεις παρεμβάλουν τα όργανα και το αεροσκάφος συντρίβεται στο μεγαλύτερο ύψωμα της λοφοσειράς. Κανείς από τους επιβαίνοντες δεν επιζεί.

29 Μαΐου 1951

Παραίτείται από την αρχιστρατηγία ο Αλ. Παπάγος παρά τις επίμονες προσπάθειες τόσο του Βασιλιά Παύλου όσο και του Πρωθυπουργού να τον μεταπείσουν. Ο αρχηγός ΓΕΣ Θρ. Τσακαλώτος λαμβάνει (ανεπιτυχώς) εντολή από το Βασίλειο να συλλάβει τον στρατάρχη, με το αιτιολογικό ότι τους παραπλανεί.

30-31 Μαΐου 1951

Αξιωματικοί του ΙΔΕΑ (Α. Χρηστέας, Σ. Ταβουλάρης κ.ά.), που θεωρούν ότι ο Παπάγος εξαναγκάστηκε σε παραίτηση, καταλαμβάνουν το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, τα γραφεία του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ) καθώς και τον Ραδιοφωνικό Σταθμό Αθηνών. Η κυβέρνηση και η ηγεσία του στρατεύματος δεν μπορούν να καταστείλουν αμέσως το κίνημα και αναγκάζονται να προσφύγουν στον παραιτηθέντα αρχιστράτηγο. Ο Παπάγος σε μια επίδειξη προσωπικής δύναμης και επιρροής, μεταβαίνει στα γραφεία του ΓΕΣ και πείθει τους πραξικοπηματίες να αποχωρήσουν.

5-22 Ιουλίου 1951

Πραγματοποιείται μεγάλη απεργία των δημοσίων υπαλλήλων.

13 Ιουλίου 1951

Αποχωρεί ο Εμμ. Τσουδερός από την ΕΠΕΚ.

Αύγουστος 1951

Η Ελλάδα υποβάλει αίτηση για ένταξη στο ΝΑΤΟ. Τις πρωτοβουλίες αναλαμβάνει η κυβέρνηση με επικεφαλής τον Ν. Πλαστήρα.

1 Αυγούστου 1951

Ιδρύεται η «Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά» (ΕΔΑ) στην οποία προσχωρούν οι «Αριστεροί Φιλελεύθεροι». Η ΕΔΑ εκπροσωπεί το ίδιο ακριβώς πολιτικό φάσμα με εκείνο που κάλυπταν τα κόμματα που συμμετείχαν ή συνεργάζονταν

στενά με το ΕΑΜ μέχρι τα τέλη του 1947, αλλά ουσιαστικά τον κύριο κορμό της, σε επίπεδο στελεχικού δυναμικού και λαϊκής βάσης, αποτελεί το εκτός νόμου ΚΚΕ, ενώ πρωταγωνιστικό ρόλο στις διαπραγματεύσεις για την ίδρυσή της διαδραματίζει από την παρανομία ο Ν. Πλουμπίδης.

6 Αυγούστου 1951

Ο Αλ. Παπάγος ιδρύει τον «Ελληνικό Συναγερμό» (ΕΣ) στον οποίο προσχωρούν αυτοδιαλυόμενα, το ΛΕΚ και το ΛΚ. Στον ΕΣ προσχωρούν επίσης πολλοί πολιτευτές των άλλων δεξιών κομματικών σχηματισμών, σημαντικός αριθμός βουλευτών και πολιτευτών από το «Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα» (ΔΣΚ) του Γ. Παπανδρέου, καθώς και ορισμένοι πολιτευτές από το κόμμα του Ν. Ζέρβα.

Η δημιουργία του ΕΣ αποτελεί την πρώτη φάση της διαδικασίας για τη ριζική αναμόρφωση της κοινοβουλευτικής δόμησης της Δεξιάς και τη διαμόρφωση ενός νέου πλέγματος εξουσίας.

9 Σεπτεμβρίου 1951

Πραγματοποιούνται βουλευτικές εκλογές με πλειοψηφικό σύστημα. Πρώτο κόμμα αναδεικνύεται ο ΕΣ με 114 έδρες και 36,53% των ψήφων χωρίς να αποκτήσει αυτοδυναμία. Η ΕΠΕΚ κερδίζει 74 έδρες, το κόμμα των Φιλελευθέρων 57 έδρες, η ΕΔΑ αποσπά 10,5% των ψήφων και 10 έδρες, το Λαϊκό κόμμα 2 έδρες και το Αγροτικό Κόμμα 1 έδρα.

17 Σεπτεμβρίου 1951

Κορέα: Αεροσκάφος του 13ου Σμήνους με την ονομασία «Ποσειδών» και κυβερνήτη τον υποσμηναγό Ι. Τσούλια, συγκυβερνήτη τον ανθυποσμηναγό Κ. Μαγκλίνη και ασυρματιστή τον αρχισμηνία Ι. Χρυσολωρά βρίσκεται στο νησάκι της Β. Κορέας Παέγκ Γιονγκ Ντο για την εκφόρτωση υλικών και τροφίμων και την παραλαβή Κινέζων αιχμαλώτων με τη συνοδεία Αμερικανών υπαξιωματικών. Το «αεροδρόμιο» είναι η αμμουδιά που αφήνει ακάλυπτη η θάλασσα κατά τη διάρκεια της άμπωτης. Κατά τη φάση της τροχοδρόμησης για την απογείωση ο τροχός του αεροπλάνου αρχίζει ξαφνικά να βουλιάζει προς την πλευρά της θάλασσας. Σε λίγα δευτερόλεπτα το αεροσκάφος παίρνει απότομη στροφή, κλίση προς τα κάτω και «σκάει» με πάταγο στη θάλασσα. Όταν διαπιστώνεται ότι κανείς από τους επιβαίνοντες δεν είναι τραυματισμένος, ορισμένα μέλη του πληρώματος κολυμπούν προς την ακτή, ενώ οι τρομοκρατημένοι αιχμάλωτοι, δεμένοι με χειροπέδες, περιμένουν στωικά στην άτρακτο. Το αεροπλάνο γεμίζει νερά και ο αρχισμηνίας Χρυσολωράς με ένα γενναίο μακροβούτι, βάζει τις περόνες ασφάλισης των τροχών στη θέση τους. Αργότερα το αεροπλάνο ρυμουλκείται στη στεριά, επισκευάζεται και ξαναπετάει τόσο στην Κορέα όσο και στην Ελλάδα.

3-10 Οκτωβρίου 1951

Κορέα: Στις 3 Οκτωβρίου ο 1ος λόχος ενεργεί κατά του υψώματος Σκοτς (313) το οποίο καταλαμβάνει μετά από σκληρό αγώνα σώμα με σώμα με τους Κινέζους. Αναγκάζεται όμως να συμπτυχθεί καθώς είναι ακάλυπτος εξαιτίας της αποτυχίας αμερικανικού Συντάγματος να καταλάβει γειτονικούς στόχους. Την επομένη ο 2ος λόχος ενεργεί στην ίδια κατεύθυνση με τη βοήθεια της αεροπορίας, ενός αμερικανικού τάγματος και του πυροβολικού. Ο εχθρός καταστρέφεται ολοσχερώς. Στις 5 Οκτωβρίου οι άνδρες του 2ου λόχου εισέρχονται εντός της ισχυρά οργανωμένης εχθρικής τοποθεσίας και εκκαθαρίζουν όλες τις στοές. Συλλαμβάνονται 12 αιχμάλωτοι και καταμετρούνται 150 νεκροί. Στις 7 Οκτωβρίου ο 1ος λόχος του λοχαγού Ελαφρού και ο 2ος λόχος του ταγματάρχη Βούλγαρη επιτίθενται για την κατάληψη γειτονικού υψώματος. Γρήγορα οι Κινέζοι εξαπολύουν οργανωμένη αντεπίθεση και ανατρέπουν τα ελληνικά τμήματα. Ύστερα από αιματηρές μάχες το ύψωμα καταλαμβάνεται στις 10 Οκτωβρίου. Το τάγμα μετράει 34 νεκρούς και 98 τραυματίες. Ο διοικητής της 8ης αμερικανικής στρατιάς στρατηγός Βαν Φλιτ αποδίδει στο τάγμα Εύφημο Μνεία εκ μέρους του Προέδρου των ΗΠΑ για τις διακεκριμένες πολεμικές υπηρεσίες στην περιοχή του Σκοτς και των γύρω υψωμάτων.

22 Οκτωβρίου 1951

Αρχίζει στο **έκτακτο στρατοδικείο η δίκη των Ν. Μπελογιάννη, Στάθη Δρομάζου, Στέργιου Γραμμένου, Δ. Μπάτση και Έλλης Ιωαννίδου** οι οποίοι κατηγορούνται για απόπειρα ανασυγκρότησης του ΚΚΕ το οποίο βάση του νόμου 509/1947 θεωρείται παράνομο.

27 Οκτωβρίου 1951

Σχηματίζεται κυβέρνηση των κομμάτων του κέντρου με πρωθυπουργό τον στρατηγό Ν. Πλαστήρα.

15 Νοεμβρίου 1951

Καταδικάζονται σε θάνατο για παράβαση του ΑΝ 509, ο Ν. Μπελογιάννης, η Έλλη Ιωαννίδη, ο Δ. Μπάτσης κ.ά. Πρόεδρος του δικαστηρίου είναι ο αντισυνταγματάρχης Ανδρέας Σταυρόπουλος ο οποίος πλαισιώνεται από τους στρατοδίκες Γ. Παπαδόπουλο, Ν. Κομιανό, Γ. Κοράκη και Θ. Κυριακόπουλο. Η κυβέρνηση Πλαστήρα ζητεί τη μετατροπή της ποινής σε ισόβια κάθειρξη. Μέσα σε ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα, ανακαλύπτονται παράνομοι ασύρματοι, των οποίων η ύπαρξη και λειτουργία συνδέεται με το παράνομο ΚΚΕ. Κάτω από τις νέες συνθήκες οι κατηγορούμενοι οδηγούνται σε νέα δίκη.

11 Δεκεμβρίου 1951

Αποχωρούν από την ΕΔΑ ο Μιχάλης Κύρκος και οι Αριστεροί Φιλελεύθεροι.

21 Δεκεμβρίου 1951

Ψηφίζεται το νέο Ελληνικό Σύνταγμα, το οποίο τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1952.

1952

- Το μήκος των σιδηροδρομικών γραμμών είναι 2.594 χλμ., το μήκος των αυτοκινητοδρόμων 22,1 χιλιάδες χλμ. με ασφαλτοστρωμένο το 13% των δρόμων, στους οποίους κυκλοφορούν 10.100 ιδιωτικά και 23.400 δημόσιας χρήσεως αυτοκίνητα. Η εμπορική ναυτιλία έχει 489 πλοία άνω των 100 τόνων. Το μήκος των τηλεγραφικών κυκλωμάτων φτάνει τα 59,2 χιλιάδες χλμ. Η εγκατεστημένη ισχύς ηλεκτρικής ενέργειας φτάνει τα 256.000KW, η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος τις 810 εκατ. KWh και η συνολική κατανάλωση ενέργειας τους 2.111 τόνους ισοδύναμου άνθρακα.
- Ο Α. Παπανδρέου λαμβάνει υποτροφία από το Συμβούλιο Ερευνών Κοινωνικής Επιστήμης για να μελετήσει τη θεωρία των συνόλων και την τοπολογία. Παράλληλα εργάζεται ως σύμβουλος στο υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, στο Τμήμα Ελέγχου Μονοπωλίων (*Anti-trust Division of the Justice Department*). Σε άρθρο του με τίτλο "*Some basic problems in the theory of the firm*" εκφράζει τις επιφυλάξεις του σχετικά με την παραδοσιακή έννοια της επιχείρησης.
- Ιδρύεται η «Ελληνική Φωτογραφική Εταιρεία» (ΕΦΕ).
- Αρχίζουν αρχαιολογικές ανασκαφές στα Δωδεκάνησα.
- Ο Άγγλος αρχιτέκτονας Michael Ventris **αποκρυπτογραφεί τις πινακίδες της Γραμμικής Γραφής Β΄**, της συλλαβογράμματος γραφής του Αιγαίου των μέσων της δεύτερης χιλιετίας π.Χ. η οποία αποτελεί δάνειο του παλαιότερου γραπτού συστήματος των Μινωιτών, της λεγόμενης Γραμμικής Α΄. Το γεγονός αποτελεί ορόσημο για την ιστορία της μελέτης της ελληνικής γλώσσας αλλά και του ελληνικού πολιτισμού γενικότερα. Σώζεται κυρίως σε πήλινες πινακίδες στα ανάκτορα της Κνωσού, της Πύλου και της Θήβας. Με την αποκρυπτογράφηση διαπιστώνεται η συνέχεια από τον Μυκηναϊκό στον Ομηρικό κόσμο.
- Ιδρύεται η *Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών*, παρά τις αντιρρήσεις των καθηγητών της ιατρικής.
- Ιδρύεται στην Αθήνα το *Ινστιτούτο Γκαίτε*.
- Η Δόρα Στράτου βλέπει το 100μελές κρατικό φολκλορικό συγκρότημα της Γιουγκοσλαβίας που περιοδεύει τις διάφορες χώρες προβάλλοντας τους δημοτικούς χορούς, τις μουσικές και τις φορεσιές της χώρας του. Συλλαμβάνει την ιδέα να δημιουργήσει ένα μόνιμο συγκρότημα, ικανό να δίνει καθημερινές παραστάσεις, να κάνει περιοδείες στο εξωτερικό, με μεγάλο ρεπερτόριο, με πλούσια ιματισθήκη από όλη την Ελλάδα, και γενικά με ένα πρόγραμμα που να κερδίζει το θεατή.
- Ο Μίκης Θεοδωράκης γράφει το έργο για χορό, *Ορφείας και Ευρυδίκη*.
- Η Αλίκη Βουγιουκλάκη δίνει εξετάσεις στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου από την οποία αποφοιτά ύστερα από λίγα χρόνια με Λίαν Καλώς.
- Γυρίζεται η ταινία «*Μαύρη Γη*» του Στέλ. Τατασόπουλου.
- Γυρίζεται η ταινία «*Ένα βότσαλο στη λίμνη*» με την Ίλνα Λιβυκού και το Βασίλη Λογοθετίδη.
- Γυρίζεται η ταινία «*Ο γρουσουζής*» με τον Ορέστη Μακρή.
- Γυρίζεται η ταινία «*Το στραβόξυλο*» με τη Γεωργία Βασιλειάδου.
- Εκδίδεται στα Ιωάννινα το περιοδικό *Ηπειρωτική Εστία*.
- Κική Δημουλά: *Ποιήματα*.
- Σπύρου Πλασκοβίτη: *Το γυμνό δένδρο (διήγημα)*.
- Στρ. Μυριβήλης: *Το κόκκινο βιβλίο (διήγημα)*.
- Γεννιέται στην Κέρκυρα η τραγουδίστρια Βίκυ Λέανδρος (ψευδώνυμο της Βασιλικής Παπαθανασίου).
- Γεννιέται στη Δράμα η τραγουδίστρια Τάνια Τσανακλίδου.
- Γεννιούνται στην Αθήνα οι τραγουδοποιοί Χάρης και Πάνος Κατσιμίχας.
- Γεννιέται στις 16 Ιουνίου στη Μινεσότα των ΗΠΑ ο γιος του Α. Παπανδρέου, Γιώργος Παπανδρέου.
- Πεθαίνει ο ποιητής Σωτήρης Σκίπης (γ. 1881).
- Πεθαίνει η ποιήτρια και γυναίκα του Άγγελου Σικελιανού, Εύα Σικελιανού (γ. 1874).
- Πεθαίνει ο χρονογράφος, συγγραφέας και στιχουργός Τίμος Μωραϊτίνης (γ. 1875).

1 Ιανουαρίου 1952

Τίθεται σε ισχύ το νέο Σύνταγμα της χώρας που μεταξύ των άλλων καθιερώνει την ισότητα δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών.

19 Ιανουαρίου 1952

Πραγματοποιείται συλλαλητήριο στην Αθήνα υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Οι διαδηλωτές συγκρούονται με την αστυνομία.

15 Φεβρουαρίου 1952

Επαναλαμβάνεται η δίκη των Μπελογιάννη, Καλούμενου, Αργυριάδη και Μπάτση. Δεσπόζουσα μορφή ο 37χρονος Ν. Μπελογιάννης ο οποίος παρακολουθεί την διαδικασία με ένα κόκκινο γαρύφαλλο στο χέρι.

18 Φεβρουαρίου 1952

Η Ελλάδα μαζί με την Τουρκία εντάσσονται στο ΝΑΤΟ. Οι δύο χώρες σχηματίζουν τη νοτιοανατολική πτέρυγα της Συμμαχίας και συμβάλουν σημαντικά στην ενίσχυση των συμβατικών δυνατοτήτων του ΝΑΤΟ, σε μια περίοδο κατά την οποία η ισορροπία με την Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ), είναι υπέρ της τελευταίας. Για την Ελλάδα, η ένταξη σηματοδοτεί το απόγειο της αμερικανικής παρέμβασης και ουσιαστικά ολοκληρώνει σε θεσμικό επίπεδο το Δόγμα Τρούμαν του 1949.

Η αρνητική αντίδραση της Σοβιετικής Ένωσης είναι άμεση και εκδηλώνεται με απειλές κατά των δύο χωρών, η ένταξη των οποίων χαρακτηρίζεται ως εχθρική ενέργεια.

Στην Ελλάδα η Αριστερά καταδικάζει αυτή την επιλογή (οκτώ ψήφοι της ΕΔΑ και μια του Μιχάλη Κύρκου), υποστηρίζοντας μια αδέσμευτη εξωτερική πολιτική (κατά το νασερικό ή τιτοϊκό πρότυπο) και μια διεθνή στάση φιλικής ουδετερότητας προς την Ανατολική Ευρώπη και τη Σοβιετική Ένωση.

27 Φεβρουαρίου 1952

Πεθαίνει ο στρατηγός Θεόδωρος Πάγκαλος

1 Μαρτίου 1952

Καταδικάζονται σε θάνατο στο διαρκές στρατοδικείο οι Ν. Μπελογιάννης, Ν. Καλούμενος, Ηλ. Αργυριάδης και Δ. Μπάτσης, για παράβαση του Α.Ν. 375 περί κατασκοπίας.

16 Μαρτίου 1952

Ο Ν. Πλουμπίδης επικεφαλής του παράνομου μηχανισμού του ΚΚΕ στο εσωτερικό, με επιστολή του στον τύπο, αναλαμβάνει την ευθύνη των πράξεων που αποδίδονται στον Ν. Μπελογιάννη.

20 Μαρτίου 1952

Ο πρωθυπουργός Νικ. Πλαστήρας παθαίνει βαριά ημιπληγία. Επίσημα πρωθυπουργικά καθήκοντα αναλαμβάνει ο Σοφοκλής Βενιζέλος.

30 Μαρτίου 1952

Ο Βασιλικός Επίτροπος συνταγματάρχης Αθανασούλας ανακοινώνει στους Ν. Μπελογιάννη, Δ. Μπάτση, Ν. Καλούμενο και Ηλ. Αργυριάδη ότι απορρίπτεται η αίτηση χάρητος που έχουν υποβάλει. Λίγο αργότερα στις 4.12π.μ. εκτελούνται δια τυφεκισμού στο Γουδί παρά την αντίθεση του πρωθυπουργού Ν. Πλαστήρα.

Απρίλιος 1952

Αποκαλύπτεται συνωμοσία στην Αεροπορία και αρχίζουν αμέσως ανακρίσεις.

25 Απριλίου 1952

Η Κυπριακή Εθνοσυνέλευση εγκρίνει ψήφισμα ένωσης με την Ελλάδα.

8 Μαΐου 1952

Πραγματοποιείται μεγάλο συλλαλητήριο για το Κυπριακό στην Αθήνα.

28 Μαΐου 1952

Ψηφίζεται στη Βουλή νόμος για την παροχή πλήρων πολιτικών δικαιωμάτων στις Ελληνίδες.

15 Ιουλίου 1952

20 αξιωματικοί της Αεροπορίας παραπέμπονται στο στρατοδικείο με την κατηγορία της «*δολιοφθοράς κατ' εντολήν ξένου παράγοντος*».

Αρχές Σεπτεμβρίου 1952

Ο Παπάγος ζητά πρόωρες εκλογές με πλειοψηφικό σύστημα. Ο Αμερικανός πρέσβης συνηγορεί.

13 Σεπτεμβρίου 1952

Ψηφίζεται στη Βουλή ο εκλογικός νόμος περί πλειοψηφικού.

17 Σεπτεμβρίου 1952

Καταδικάζονται με βαριές ποινές εκ των οποίων δύο σε θάνατο, κατηγορούμενοι για την υπόθεση της Αεροπορίας.

28, 29 Σεπτεμβρίου 1952

Κορέα: Ο 2ος λόχος εκδηλώνει επίθεση κατά του υψώματος Μεγάλο Νόρι. Με ταχεία έφοδο που παίρνει τη μορφή μάχης σώμα με σώμα, το ύψωμα καταλαμβάνεται κάτω από σφοδρά εχθρικά πυρά με αποτέλεσμα ο Ελληνικός λόχος να υποστεί σοβαρές απώλειες. Δραματική είναι η τηλεφωνική στιχομυθία του τραυματισμένου υπολοχαγού Φώτη Μπεκιάρη λίγο πριν τραυματιστεί για δεύτερη φορά και ξεψυχήσει, με τον διοικητή του τάγματος αντισυνταγματάρχη Ταμβακά. Οι αλληπάλληλες εχθρικές αντεπιθέσεις αποκρούονται με βαριές απώλειες και από τις δύο πλευρές. Ο διοικητής του τάγματος υποχρεώνεται και ζητά σύμπτυξη του 2ου λόχου καθώς η σταθεροποίηση καθίσταται «*λίαν δαπανηρά*». Την επομένη ο 1ος λόχος καταλαμβάνει το ύψωμα σε μισή ώρα με εξίσου βαριές απώλειες. Συνολικά το τάγμα έχει 14 νεκρούς και 29 τραυματίες.

10 Οκτωβρίου 1952

Παραίτεται ο Ν. Πλαστήρας. Ορίζεται υπηρεσιακή κυβέρνηση και προκηρύσσονται εκλογές για τις 16 Νοεμβρίου.

21 Οκτωβρίου 1952

Ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ Νίκος Ζαχαριάδης μιλώντας στο 19ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ λέει το περίφημο: «*Τι Πλαστήρας, τι Παπάγος. Όλοι οι σκύλοι μια γενιά*».

16 Νοεμβρίου 1952

Πραγματοποιούνται βουλευτικές εκλογές. Πρώτο κόμμα αναδεικνύεται ο ΕΣ με 49,22% των ψήφων και 247 από τις 300 έδρες του Κοινοβουλίου. Ο Γ. Παπανδρέου εκλέγεται ως συνεργαζόμενος με τον ΕΣ. Ο συνασπισμός ΕΠΕΚ –

Φιλελευθέρων λαμβάνει 51 έδρες και οι Ανεξάρτητοι 2 έδρες. Είναι η αρχή της μεταπολεμικής απολύτου κυριαρχίας της Δεξιάς για διάστημα 11 ετών.

25 Νοεμβρίου 1952

Ορκίζεται η κυβέρνηση Παπάγου με τους Στ. Στεφανόπουλο υπουργό Εσωτερικών, Π. Κανελλόπουλο υπουργό Εθν. Άμυνας, Σπ. Μαρκεζίνη υπουργό Συντονισμού και Κων. Καραμανλή υπουργό Δημ. Έργων.

22 Δεκεμβρίου 1952

Κορέα: Ο Διοικητής του 13ου Σμήνους Π. Φραγκογιάννης αντικαθιστά τον κυβερνήτη του αεροσκάφους με το όνομα «Δήμητρα» Ακριβό Τσολάκη για μια αποστολή. Συγκυβερνήτης είναι ο υποσμηναγός Α. Περικάκης και πλήρωμα ο σμηνίας Αλ. Ελευθερίου και ο σμηνίτης μηχανικός Γ. Τζινάκος. Επιβάτες έξι Αμερικανοί τραυματίες και οι αδελφές νοσοκόμες που τους συνοδεύουν. Κατά τη διάρκεια της απογείωσης από τον διάδρομο K-13 της Σουβόν, το αεροπλάνο συγκρούεται με το επίσης απογειούμενο μαχητικό F-80C με χειριστή τον σμηναγό Μακ Λούνις, πλήρους καυσίμων και πυρομαχικών. Η έκρηξη φωτίζει ολόκληρο τον κάμπο της Σουβόν. Ο θάνατος είναι ακαριαίος για όλους εκτός από τον υποσμηναγό Περικάκη ο οποίος με καθολικά εγκαύματα ξεψυχά λίγο αργότερα στο νοσοκομείο της Σεούλ.

25 Δεκεμβρίου 1952

Συλλαμβάνεται ο Ν. Πλουμπίδης, ηγετικό στέλεχος του παράνομου ΚΚΕ. Η ηγεσία του κόμματος στο εξωτερικό τον καταγγέλλει ως συνεργάτη της ασφάλειας και των Αμερικανών.

27 Δεκεμβρίου 1952

Κορέα: Το αεροσκάφος του 13ου Σμήνους με το όνομα «Αθηνά» εκτελώντας νυκτερινή αποστολή ταχυδρομείου από το αεροδρόμιο K-10 (Τσιν Χάε), χάνει τον αριστερό του κινητήρα, χτυπά σε δύο ορυζώνες και εκρήγνυται. Νεκροί είναι ο κυβερνήτης ανθυποσμηναγός Β. Κατσαντώνης, συγκυβερνήτης υποσμηναγός Β. Παπαδάκης, ναυτίλος επισμηνίας Π. Λάμπρου, ασυρματιστής σμηνίας Γ. Μπίλιας, ο Αμερικανός στρατιώτης και εννέα ιδιώτες.

1953

- Μέχρι τη χρονιά αυτή η Ελλάδα έχει πάρει από το σχέδιο Marshall και το Πρόγραμμα Αμοιβαίας Ασφάλειας ποσό 946,4 εκατ. δολαρίων, ποσοστό 7,1% του συνόλου της αμερικανικής βοήθειας προς τις ευρωπαϊκές χώρες. Στο παραπάνω ποσό δεν περιλαμβάνονται τα 500 εκατ. δολάρια στρατιωτικής βοήθειας. Η οικονομία της χώρας ολοκληρώνει με αρκετή καθυστέρηση, τη μεταπολεμική ανασυγκρότησή της με το βιοτικό επίπεδο του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού να παραμένει χαμηλό.
- Καθιερώνεται το κιλό αντί της οκάς για τη μέτρηση του βάρους και το μέτρο αντί του πήχη για τη μέτρηση του μήκους.
- Καταστρεπτικός σεισμός πλήττει τα Επτάνησα, με αποτέλεσμα 871 άνθρωποι να χάσουν τη ζωή τους, 1.690 να τραυματιστούν και 145.052 να μείνουν άστεγοι. Ζάκυνθος και Ιθάκη υφίστανται ολοκληρωτική καταστροφή.
- Αρχίζουν να λειτουργούν νέα αυτόματα τηλεφωνικά κέντρα στη Θεσσαλία και σε άλλα διαμερίσματα της Ελλάδος.
- Αρχίζει η **εβδομαδιαία έκδοση του αναγνώσματος «Μικρός Ήρωας»** από το Στέλιο Ανεμοδούρα διανθισμένο με σκίτσα του Βύρωνα Απτόσογλου. Πρόκειται για τις περιπέτειες τριών ηρωϊκών Ελληνόπουλων (του «Γιώργου Θαλάσση», της «Κατερίνας» και του «Σπίθα») κατά τη διάρκεια της κατοχής και του αγώνα τους απέναντι στους Γερμανούς τους Ιταλούς και τους Βούλγαρους φασίστες.
- Η αστυνομία επεμβαίνει σε γυμνά των Γ. Τσαρούχη και Γ. Μόραλη που εκτίθενται στην Παννελήνια Έκθεση του Ζαπτείου.
- Νίκος Καζαντζάκης: *Ο Καπετάν Μιχάλης*.
- Μιχάλης Κατσάρος: *Κατά Σαδδουκαίων*.
- Αλέξανδρος Κοτζιάς: *Πολιορκία (πεζό)*.
- Δημήτρης Χατζής: *Το τέλος της μικρής μας πόλης (διήγημα)*.
- Βασίλης Βασιλικός: *Διήγηση του Ιάσονα (πεζό)*.
- Άγγελος Τερζάκης: *Θεοφανώ (θεατρικό)*.
- Η Ελένη Νεγρεπόντη – Ουράνη εκδίδει το ταξιδιωτικό του Κώστα Ουράνη *Ιταλία*.
- Γεννιέται στο Άγιο Πνεύμα Σερρών η τραγουδίστρια Γλυκερία (Κοστούλα).
- Πεθαίνει ο ποιητής, πεζογράφος, κριτικός, δοκιμογράφος, μεταφραστής και δημοσιογράφος Κώστας Ουράνης (γ. 1890) γνωστός σε πολλά κείμενά του με το ψευδώνυμο Κώστας Νέαρχος.
- Πεθαίνει ο κωμικός Βασίλης Αργυρόπουλος (γ. 1894).

7 Ιανουαρίου 1953

Συγχωνεύεται η Εθνική Τράπεζα με την Τράπεζα Αθηνών.

2 Φεβρουαρίου 1953

Ορκίζεται ως μέλος του κοινοβουλίου η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής, από τον «Ελληνικό Συναγερμό», η Ελένη Σκούρα.

24 Φεβρουαρίου 1953

Παραπέμπεται στο αναθεωρητικό στρατοδικείο, η υπόθεση της Αεροπορίας.

5 Μαρτίου 1953

Πεθαίνει ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης, Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς Στάλιν

7 Μαρτίου 1953

Στην οδό Ασκληπείου στην Αθήνα στο σπίτι του καθηγητή Γερ. Κονιδάρη **οι πρωτεργάτες της ιδέας για τον ένοπλο αγώνα στην Κύπρο επισημοποιούν τα σχέδιά τους με ορκωμοσία και υπογράφουν έγγραφο**. Εκτός από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο το σχετικό πρακτικό υπογράφουν ο πρώην υπουργός Γ. Στράτος, οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών Γερ. Κονιδάρης και Δημ. Βεζαντής, ο εξόριστος του 1931 Σάββας Λοϊζίδης και ο αδελφός του Σωκράτης, ο στρατηγός Ν. Παπαδόπουλος, ο Κύπριος απόστρατος συνταγματάρχης Γεώργιος Γρίβας κ.ά. Η αρχηγία του στρατιωτικού αγώνα ανατίθεται και τυπικά, λίγες ημέρες αργότερα, από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στον Γ. Γρίβα, ο οποίος έχει ήδη πραγματοποιήσει δύο αναγνωριστικές επισκέψεις στο νησί.

9 Απριλίου 1953

Υποτιμάται το εθνικό μας νόμισμα η δραχμή έναντι του δολαρίου και αντίστοιχα των άλλων νομισμάτων, από τον υπουργό συντονισμού Σπύρο Μαркеζίνη, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Νομισματικής Επιτροπής, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Αμερικανικής κυβέρνησης. Η νέα ισοτιμία ορίζεται σε 1 δολάριο ανά 30.000 δραχμές, από 1 δολάριο ανά 15.000 δραχμές. Ταυτόχρονα κόβονται τα τρία μηδενικά από το ελληνικό νόμισμα και οι συναλλαγές γίνονται πια σε μονάδες και όχι σε χιλιάδες.

Με την υποτίμηση, τα ελληνικά προϊόντα γίνονται πιο φθηνά, περιορίζεται η αμοιβή εργασίας – συνεπώς και η δυνατότητα κατανάλωσης εισαγόμενων προϊόντων - ενώ αυξάνεται η σημασία των εμβασμάτων σε συνάλλαγμα. Η εισροή συναλλάγματος από το εξωτερικό, από μετανάστες και ναυτικούς στην αρχή και από την τουριστική ανάπτυξη στη συνέχεια, θέτουν σε κίνηση την αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας.

24 Απριλίου 1953

Πραγματοποιείται το 11ο συνέδριο της ΓΣΕΕ.

3 Μαΐου 1953

Διασπάται η ΕΠΕΚ.

6 Μαΐου 1953

Ο Γ. Παπανδρέου διαλύει το ΔΣΚ και αναλαμβάνει συναρχηγός των φιλελευθέρων.

7 Μαΐου 1953

Ιδρύεται η *Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ)*.

16, 17, 18 Ιουνίου 1953

Κορέα: Ο 3ος λόχος του ελληνικού τάγματος αναλαμβάνει την υπεράσπιση του υψώματος Χάρι μετά την αποχώρηση αμερικανικών ταγμάτων. Η κατάσταση είναι χαοτική και οι Έλληνες μαχητές παίρνουν θέσεις για να υποδεχθούν τον εχθρό ο οποίος κάνει την εμφάνισή του τα μεσάνυχτα της επομένης. Ύστερα από τρεις αλλεπάλληλες σφοδρές επιθέσεις οι Κινέζοι οπισθοχωρούν αφήνοντας πίσω τους 223 νεκρούς. Η ελληνική πλευρά έχει 5 νεκρούς και 15 τραυματίες. Οι μικρές αυτές απώλειες είναι αποτέλεσμα της άριστης αμυντικής οργάνωσης χάρις στην επιμονή των εμπειροπρόλεμων αξιωματικών, του διοικητή λοχαγού Κ. Σκαλτσά και του υπολοχαγού Κ. Πισιώτη. Το τάγμα παραμένει στο ύψωμα μέχρι τις 14 Ιουλίου. Οι λόχοι αντικαθίστανται ανά τριήμερο καθώς οι άντρες βρίσκονται συνεχώς σε επιφυλακή κάτω από άθλιες συνθήκες, ανάμεσα σε πτώματα που σήπονται και το εχθρικό πυροβολικό να τους παρενοχλεί συνεχώς. Στο διάστημα αυτό οι ελληνικές απώλειες είναι 7 νεκροί και 9 τραυματίες.

10 Ιουλίου 1953

Ιδρύεται το «*Δημοκρατικό Κόμμα*» του Γεωργίου Καρτάλη.

14-18 Ιουλίου 1953

Κορέα: Το ελληνικό τάγμα βοηθά την 3η αμερικανική ταξιαρχία στην οποία υπάγεται, να ανακόψει την επέλαση των Κινέζων στην περιοχή Κουμσόνγκ. Υπό βροχή και ομίχλη οι Έλληνες μαχητές δέχονται τα βλήματα των Κινέζων χωρίς να βλέπουν τη θέση τους. Οι διμοιρίες του υπολοχαγού Δ. Κωστούλα και ανθυπολοχαγού Δ. Σαμπαζιώτη περνώντας μέσα από ναρκοπέδια και αφού αποπροσανατολίζονται πολλές φορές, κατορθώνουν και συλλαμβάνουν 17 Κινέζους αιχμαλώτους.

23 Ιουλίου 1953

Αρχίζει η δίκη του Νίκου Πλουμπίδη στο Στρατοδικείο Αθηνών.

25 Ιουλίου 1953

Κορέα: Στις 10.30 το βράδυ 15 κινεζικά συντάγματα βομβαρδίζουν με σφοδρότητα ολόκληρο το μέτωπο. Μισή ώρα αργότερα οι Κινέζοι εκδηλώνουν επίθεση στον τομέα του Ελληνικού τάγματος. Επακολουθεί λυσσώδης μάχη που διαρκεί πολλές ώρες. Τμήμα του τάγματος αποπροσανατολίζεται και βάλει κατά φίλιων δυνάμεων. Μερικοί Έλληνες μαχητές καταλαμβάνονται από έξαλλο ενθουσιασμό και εξέρχονται από τα χαρακώματα ουρλιάζοντας. Τις πρώτες πρωινές ώρες ο εχθρός υποχωρεί. Στο πεδίο της μάχης καταμετρώνται 150 νεκροί Κινέζοι. Οι απώλειες του τάγματος είναι 15 νεκροί και 35 τραυματίες.

26 Ιουλίου 1953

Πεθαίνει ο δύο φορές πρωθυπουργός Ν. Πλαστήρας.

27 Ιουλίου 1953

Κορέα: Στις 10 το πρωί, ύστερα από 575 συνομιλίες για κατάπαυση του πυρός, μέσα σε απόλυτη σιωπή μεταξύ των δύο πλευρών, με τις εκρήξεις του πυροβολικού να ακούγονται από το μέτωπο, υπογράφεται η πολυπόθητη ανακωχή. Τα όπλα σιγούν δώδεκα ώρες αργότερα. Λίγο πριν τη σιγή των όπλων ο εχθρός βάλλει κατά της τοποθεσίας του ελληνικού τάγματος με αποτέλεσμα να σκοτωθεί ένας στρατιώτης και να τραυματιστούν 4 αξιωματικοί και 5 στρατιώτες. Η συμφωνία καλεί τους πολιτικούς ηγέτες της Βόρειας και της Νότιας Κορέας να υπογράψουν ειρηνευτική συνθήκη τρεις μήνες αργότερα. Τέτοια συνθήκη δεν υπογράφεται ποτέ.

Ο πόλεμος της Κορέας διήρκεσε τρία χρόνια και τριάντα δύο ημέρες. 4 εκατομμύρια πολίτες σκοτώθηκαν, τραυματίστηκαν ή εξακολούθουν να φέρονται ως αγνοούμενοι. Οι κινεζικές απώλειες παραμένουν κρατικό μυστικό. Πιστεύεται πάντως ότι πάνω από ένα εκατομμύριο Κινέζοι έπεσαν στο πεδίο της μάχης και άλλες περίπου 500.000 ήταν οι απώλειες των Βορειοκορεατών. Οι Νοτιοκορεάτες είχαν 270.000 απώλειες. Οι Αμερικανοί έχασαν περίπου 54.000 άνδρες, ενώ το σύνολο των απωλειών των χωρών του ΟΗΕ κυμάνθηκε στο ένα εκατομμύριο άνδρες. Η Κορέα ήταν επίσης ο πόλεμος των πρώτων αεριωθουμένων αεροπλάνων, με μνημειώδεις αερομαχίες μεταξύ αμερικανικών (*F-84 Thunderjet*, *F-86 Sabre*) και κινεζικών τζετ (*Mig-15*) πολλά από τα οποία πετούσαν μέσα σε απόλυτη μυστικότητα Σοβιετικοί πιλότοι.

3 Αυγούστου 1953

Καταδικάζεται δυο φορές σε θάνατο για κατασκοπεία ο Ν. Πλουμπίδης και οδηγείται στο εκτελεστικό απόσπασμα.

10 Αυγούστου 1953

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος απευθύνει αίτηση προς το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ να περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη της Η' Συνόδου θέμα εφαρμογής του δικαιώματος αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού.

20 Αυγούστου 1953

Η Ελλάδα προσφεύγει στον ΟΗΕ και ζητεί την αυτοδιάθεση της Κύπρου.

1 Σεπτεμβρίου 1953

Συγχωνεύονται το «Δημοκρατικό Κόμμα» με το «Σοσιαλιστικό Κόμμα» και ιδρύεται το «Κόμμα του Εργαζόμενου Λαού» των Αλ. Σβώλου και Γ. Καρτάλη.

22 Σεπτεμβρίου 1953

Ο Αλ. Παπάγος συναντάται με τον υπουργό εξωτερικών της Βρετανίας Άντονι Ήντεν στην Αθήνα. Ο Άγγλος υπουργός αρνείται με απαξιωτικό τρόπο να συζητήσει το Κυπριακό.

12 Οκτωβρίου 1953

Υπογράφεται **Ελληνοαμερικανική Συμφωνία για δημιουργία Βάσεων στον ελληνικό χώρο**. Την ίδια ημέρα, το υπουργικό συμβούλιο την επικυρώνει χωρίς να συζητηθεί στη Βουλή. Η συμφωνία παρέχει στις ΗΠΑ το δικαίωμα να χρησιμοποιούν χερσαίες επικοινωνίες και χώρους, και να κατασκευάζουν και να λειτουργούν στρατιωτικά και βοηθητικά έργα στην Ελλάδα κατ' εφαρμογή «εγκεκριμένων σχεδίων του ΝΑΤΟ». Οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις μπορούν να διακινούν το προσωπικό και το υλικό τους μέσω της ελληνικής επικράτειας ελεύθερα και χωρίς δασμούς ή τέλη. Επιπλέον αναγνωρίζεται στο αμερικανικό προσωπικό στην Ελλάδα πλήρες καθεστώς ετεροδικίας. Η ρύθμιση αυτή επικρίνεται έντονα από την αντιπολίτευση.

28 Νοεμβρίου 1953

Τελειώνει έπειτα από μακρά διαδικασία η «Δίκη των Αεροπόρων». Στο εδώλιο του κατηγορουμένου κάθισαν στελέχη της Πολεμικής Αεροπορίας, που κατηγορήθηκαν για φιλοκομμουνιστικές δραστηριότητες. Δύο καταδικάζονται σε ισόβια, 6 σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης και ένας αθώνεται.

1954

- Ο έφιππος ανδριάντας του Κολοκοτρώνη τοποθετείται στη νέα του θέση, μπροστά στην Παλαιά Βουλή.
- Ιδρύεται ο *Αυτόνομος Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (ΑΟΕΚ)*, με σκοπό την εξασφάλιση κατοικίας στους άστεγους εργατοϋπαλλήλους.
- Ο Διονύσιος Ρώμας ιδρύει το *Γ' Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας*.
- Αποκαλύπτεται μακεδονικός τάφος στα Λευκάδια Ημαθίας, με ζωγραφικές αναπαραστάσεις στην πρόσοψή του.
- Εγκαινιάζεται το φεστιβάλ Επιδαύρου με την παράσταση «*Ιππόλυτος*» του Ευριπίδη από το Εθνικό Θέατρο. Ιππόλυτος ο Αλέκος Αλεξανδράκης, Θησεύς ο Θάνος Κωτσώπουλος και Φαίδρα η Έλσα Βεργή. Την παράσταση σκηνοθετεί ο Δημ. Ροντήρης, σε μετάφραση Δημ. Σάρρου, σκηνικά Κλεόβουλου Κλώνη, κοστούμια Αντ. Φωκά, μουσική Δημ. Μητρόπουλου και χορογραφία Λουκίας.
- Ξαναστήνεται το Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν στη μόνιμη στέγη στο κυκλικό υπόγειο της Στοάς Ορφέως. Από το «*Υπόγειο των Θαυμάτων*» βγαίνουν ηθοποιοί όπως οι: Β. Διαμαντόπουλος, Ελ Χατζηαργύρη, Λυκ. Καλλέργης, Π. Ζερβός, Βέρα Ζαβιτσιάνου, Λυμπεροπούλου, Φέρτης, Μιχαλακόπουλος, Καρακατσάνης, Πιττακή, Κοταμανίδου, Χρυσομάλλης, Αρμένης, Μπάκας, Λαζάνης, Γκιωνάκης, Κουγιουμτζής. Παιδιά του Κουν είναι επίσης οι στενοί του συνεργάτες: Πλωρίτης, Χατζηδάκης, Τσαρούχης, Σταματίου, Σεβαστίκογλου.

- Η Τζένη Καρέζη αποφοιτά από την Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και χρίζεται αμέσως πρωταγωνίστρια παίζοντας σπουδαίους ρόλους δίπλα στον Αλέξη Μινωτή και την Κατίνα Παξινού.
- Στους κινηματογράφους παίζεται μια από τις δημοφιλέστερες ταινίες της χρονιάς. Το «Ξυπόλυτο Τάγμα» του Γκρεκ Τάλας.
- Γυρίζεται η ταινία «Κάλπικη Λίρα» του Γιώργου Τζαβέλα με το Δημήτρη Χορν και την Έλλη Λαμπέτη.
- Γυρίζεται η ταινία «Η ωραία των Αθηνών» με τη Γεωργία Βασιλειάδου και το Βασίλη Αυλωνίτη.
- Γυρίζεται η ταινία «Δεσποινίς ετών 39» με την Ίλυα Λιβυκού και τον Βασίλη Λογοθετίδη.
- Ο Μ. Θεοδωράκης πηγαίνει με υποτροφία στο Παρίσι, όπου εγγράφεται στο *Conservatoire* και σπουδάζει μουσική ανάλυση με τον *Olivier Messiaen* και διεύθυνση ορχήστρας με τον Eugene Bigot. Γράφει επίσης το δεύτερο έργο του για χορό, Ελληνική Αποκριά.
- Κυκλοφορεί ο δίσκος του Μάνου Χατζιδάκη «Εξι λαϊκές ζωγραφιές/Για μια μικρή λευκή αχιβάδα».
- Εκδίδεται το περιοδικό Επιθεώρηση Τέχνης (Χριστούγεννα 1954 – Φεβρουάριος 1967).
- Ο ζωγράφος Ν. Εγγονόπουλος συμμετέχει στην Μπιενάλε της Βενετίας.
- Ανδρέας Εμπειρικός: *Ενδοχώρα*.
- Νίκος Καββαδίας: *Βάρδια (πεζό)*.
- Αντώνης Σαμαράκης: *Ζητείται Ελπίς (διήγημα)*.
- Νίκος Καζαντζάκης: *Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται*.
- Νίκος – Αλέξης Ασλάνογλου: *Δύσκολος Θάνατος (ποιήματα)*.
- Αλέξης Ζακυνθινός: *Τα θολά τζάμια (ποιήματα)*.
- Σπύρος Πλασκοβίτης: *Η θύελλα και το φανάρι (διήγημα)*.
- Μανόλης Αναγνωστάκης: *Η συνέχεια*.
- Αλεξ. Κοτζιάς: *Μια σκοτεινή υπόθεση (μυθιστόρημα)*.
- Ε. Π. Παπανούτσος: *Γνωσιολογία*.
- Η Ελένη Νεγρεπόντη – Ουράνη εκδίδει το ταξιδιωτικό του Κώστα Ουράνη *Ισπανία*.
- Γεννιέται στην Καρδίτσα ο τραγουδοποιός Διονύσης Τσακνής.
- Πεθαίνει η μεγάλη ηθοποιός Μαρίκα Κοτοπούλη (γ. 1887).
- Πεθαίνει ο ευεργέτης Αντώνης Μπενάκης (γ. 1873), ο *Τρελαντώνης* της Πηνελόπης Δέλτα, γόνος οικογένειας η οποία διέπρεψε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου (εμπόριο βάμβακος) και την Αθήνα αποδεικνύοντας επανειλημμένως την κοινωνική του ευαισθησία. Πρωτοστάτησε στη δημιουργία του «Ναυτικού Ομίλου Ελλάδος», του «Οργανισμού Ινστιτούτου Βάμβακος», του «Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου», του «Μουσείου Μπενάκη» και του «Ελληνοαιγυπτιακού Συνδέσμου».

9 Μαρτίου 1954

Ο καγκελάριος της Δυτ. Γερμανίας Αντενάουερ, επισκέπτεται την Αθήνα.

19 Μαρτίου 1954

Πραγματοποιούνται μαχητικές διαδηλώσεις στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας για το Κυπριακό.

29 Μαρτίου 1954

Παρατείνεται από την κυβέρνηση Παπάγου ο Σπ. Μαρκεζίνης.

7 Απριλίου 1954

Ο Σοφ. Βενιζέλος εγκαταλείπει τη συναρχηγία των Φιλελευθέρων.

7 Μαΐου 1954

Οι Γάλλοι χάνουν τη μάχη στην Ντιέν Μπιέν Φου της Ινδοκίνας, το Βιετνάμ χωρίζεται στον 17° παράλληλο σε Βόρειο και Νότιο και παραχωρούν τη θέση τους στους Αμερικανούς αρχίζοντας την τεράστια αιμοραγία της Ινδοκίνας.

2 Ιουνίου 1954

Ο στρατάρχης Τίτο επισκέπτεται την Αθήνα.

23 Ιουνίου 1954

Αποκαθίστανται οι Ελληνοβουλγαρικές σχέσεις.

28 Ιουλίου 1954

Ο Άγγλος υφυπουργός Αποικιών Χ. Χόπκινσον, σε συζήτηση στο Κοινοβούλιο για το νέο Σύνταγμα στην Κύπρο, τονίζει ότι ορισμένα εδάφη της Κοινοπολιτείας, λόγω ειδικών συνθηκών «δεν θα μπορούσαν ουδέποτε να γίνουν πλήρως ανεξάρτητα».

9 Αυγούστου 1954

Υπογράφεται στο Μπλεντ της Γιουγκοσλαβίας, στρατιωτική συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας της Γιουγκοσλαβίας και της Τουρκίας.

17 Αυγούστου 1954

Εκτελείται στο δάσος του Δαφνίου ο Ν. Πλουμπίδης. Το ΚΚΕ εμμένει στις εναντίον του κατηγορίες.

20 Αυγούστου 1954

Κατατίθεται στη γραμματεία του ΟΗΕ η πρώτη Ελληνική προσφυγή για το Κυπριακό, με αίτημα την εφαρμογή των αρχών της ισότητας και της αυτοδιάθεσης των λαών. Μεγάλο συλλαλητήριο στην Αθήνα καταλήγει σε 100 τραυματίες πολίτες και 25 τραυματίες αστυνομικούς.

21 Σεπτεμβρίου 1954

Η προσφυγή της Ελλάδος στον ΟΗΕ για το Κυπριακό φθάνει στην Επιτροπή διαδικασίας όπου φαίνονται οι εχθρικές διαθέσεις της Αγγλίας, των ΗΠΑ, της Γαλλίας και του Λουξεμβούργου. Αντίθετα την προσφυγή υποστηρίζουν η ΕΣΣΔ, η Κίνα και η Αίγυπτος.

10 Νοεμβρίου 1954

Σε ερημική ακτή του χωριού Χλώρακας Πάφου της Κύπρου, αποβιβάζονται οι Γεώργιος – Γρίβας Διγενής και ο Σωκράτης Λοϊζίδης.

Ο Σπ. Μαρκεζίνης αποχωρεί από τον Ελληνικό Συναγερμό.

21 Νοεμβρίου 1954

Η αντιπολίτευση με πρωταγωνίστρια την ΕΔΑ ανακηρύσσεται νικήτρια των δημοτικών εκλογών.

Αρχές Δεκεμβρίου 1954

Ο Παπάγος ορίζει αντιπροέδρους τους Στ. Στεφανόπουλο και Π. Κανελλόπουλο. Ο Κων. Καραμανλής καταλαμβάνει τις θέσεις των υπουργείων Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

14 Δεκεμβρίου 1954

Απορρίπτεται η προσφυγή της Ελλάδας στον ΟΗΕ για την Κύπρο.

14-16 Δεκεμβρίου 1954

Πραγματοποιούνται μεγάλα συλλαλητήρια σε πόλεις της Ελλάδας για την Κύπρο. Στην Κύπρο κηρύσσεται γενική απεργία.

17 Δεκεμβρίου 1954

Σε ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ αναφέρεται ότι «*επί του παρόντος*» δεν είναι σκόπιμη η συζήτηση του Κυπριακού.

1955

- Απομακρύνονται από τη γραμμή Ακαδημίας – Καλλιθέας τα τραμ και αντικαθίστανται με τρόλεϊ.
- Επιτρέπεται με νόμο ο διορισμός των γυναικών στο δημόσιο.
- Εισάγεται το πάγιο τέλος στους λογαριασμούς του ΟΤΕ, της ΔΕΗ και του νερού.
- Καταργούνται στις 24 Δεκεμβρίου τα οκτατάξια Γυμνάσια και καθιερώνονται τα εξατάξια.
- Ιδρύεται το τμήμα Αρχιτεκτόνων – Μηχανικών στην Πολυτεχνική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Αρχίζει να ανασκάπτεται η περιοχή στη νότια κλιτή της Ακρόπολης.
- Ο Δ. Θεοχάρης αρχίζει συστηματικές ανασκαφές στη Δημητριάδα Μαγνησίας.
- Ο Μανώλης Χιώτης προσθέτει μια επιπλέον χορδή στο τρίχορδο μπουζούκι και το καθιερώνει σαν τετράχορδο και ηλεκτρικό. Η πράξη αυτή ταράζει τα νερά στο χώρο του ελληνικού τραγουδιού και δημιουργεί σχόλια και αντιθέσεις μεταξύ των δημιουργών και των ερμηνευτών.
- Ο Γιάννης Ξενάκης συνθέτει στη Γαλλία τις Μεταστάσεις εφαρμόζοντας μαθηματικές δομές στην τέχνη των ήχων. Επινόει τον όρο «*στοχαστική μουσική*» για έργα που αποκλείουν το τυχαίο, αφού, σύμφωνα με την άποψή του, οι ήχοι κυβερνώνονται από μαθηματικές σχέσεις που κατοπτρίζουν την αρμονία του κόσμου.
- Η χορογράφος Ζουζού Νικολούδη έπειτα από παρότρυνση μεγάλων χορευτών της Ευρώπης, αποφασίζει και δίνει ρεσιτάλ χορού στην Αθήνα το οποίο αποτελεί αφετηρία της μεγάλης καριέρας της στην Ελλάδα.
- Ιδρύεται το Φεστιβάλ Αθηνών. Η χρήση του Ηρωδείου ως χώρου συναυλιών αντιμετωπίζεται σε μόνιμη βάση.
- Στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου διδάσκεται η τραγωδία του Σοφοκλή, Οιδίπους Τύραννος από το Εθνικό Θέατρο σε μετάφραση Φώτου Πολίτη, σκηνοθεσία Αντ. Φωκά, μουσική Κατίνας Παξινού και χορογραφία Μαρίας Καζάζη. Τον Οιδίποδα ερμηνεύει ο Αλ. Μινωτής, τον Κρέοντα ο Γρ. Βαφιάς, την Ιοκάστη η Κατίνα Παξινού, τον Άγγελο ο Παντ. Ζερβός, τον Εξάγγελο ο Στ. Βόκοβιτς και τον Α΄ Κορυφαίο ο Θ. Κωτσόπουλος.
- Το ίδιο καλοκαίρι στην Επίδαυρο διδάσκεται από το Εθνικό Θέατρο η τραγωδία του Ευριπίδη Εκάβη σε μετάφραση Απ. Μελαχρινού, σκηνοθεσία Αλέξη Μινωτή, σκηνογραφία Κλ. Κλώνη, ενδυμασία Αντ. Φωκά, μουσική Μεν. Παλλάντιου και χορογραφία Μαρίας Χορς. Την Εκάβη ερμηνεύει η αρχετυπική μεσογειακή γυναίκα Κατίνα Παξινού, τον Πολύδωρο ο Αλ. Αλεξανδράκης, την Πολυξένη η Άννα Συνοδινού, τον Ταλθύβιο ο Αλ. Μινωτής και τον Πολυμήστορα ο Θ. Κωτσόπουλος. Το χορό πλαισιώνουν οι Π. Καπιτσινέα, Μ. Κοντού, Μ. Χρονοπούλου κ.ά.
- Η Κατίνα Παξινού συνεργάζεται με τον Όρσον Ουέλς στην ταινία «*Ο κύριος Αρκάντων*».
- Γυρίζεται η ταινία «*Στέλλα*» του Μιχάλη Κακογιάννη με τη Μελίνα Μερκούρη και το Γιώργο Φούντα.
- Γυρίζεται η ταινία «*Μαγική Πόλις*» του Ν. Κούνδουρου.

- Γυρίζεται η ταινία «*Λατέρνα Φτώχεια και Φιλότιμο*» του Αλέκου Σακελλάριου στην οποία κάνει το κινηματογραφικό της ντεμπούτο η Τζένη Καρέζη. Συμπρωταγωνιστεί ο Βασίλης Αυλωνίτης.
- Γυρίζεται η ταινία «*Μια ζωή την έχουμε*» με το Δημήτρη Χορν σε μια ανεπανάληπτη ερμηνεία.
- Ο Κώστας Χατζηχρήστος δημιουργεί το χαρακτήρα του Θύμιου, ενός κουτοπόνηρου επαρχιώτη που έρχεται στην πρωτεύουσα και βρίσκει τον μπελά του, στην ταινία «*Πιάσαμε την καλή*».
- Γυρίζονται οι ταινίες «*Κάλπικη λίρα*» και «*Ούτε γάτα ούτε ζημιά*» με την Ίλυα Λιβυκού και το Βασίλη Λογοθετίδη. Στην ταινία «*Κάλπικη λίρα*» συμπρωταγωνιστεί ο Ορέστης Μακρής.
- Εκδίδεται το περιοδικό Καλών Τεχνών *Ζυγός* (τεύχη 1-104, Νοέμβριος 1955 – Οκτώβριος 1964).
- Εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη το περιοδικό *Νέα Πορεία* (1955 – 1967).
- Νίκος Καζαντζάκης: *Ο τελευταίος Πειρασμός*.
- Σπύρος Πλασκοβίτης: *Η θύελλα και το φανάρι*.
- Λιλίκα Νάκου: *Τα ανθρώπινα πεπρωμένα – (Γη της Βοιωτίας), Κυρία Ντορεμί*.
- Ο Γ. Σεφέρης εκδίδει τον Δεκέμβριο την ποιητική συλλογή «*Κύπρον ου μ' εθέσπισεν*» από τις εκδόσεις Ίκαρος. Τα ποιήματα της συλλογής αυτής συνιστούν μια δραματική από μέρους του, ποιητική πρόσληψη του επερχόμενου αγώνα.
- Ο Αλμπέρ Καμύ στέλνει τον Δεκέμβριο κείμενο – διακήρυξη προς τη βασίλισσα της Αγγλίας ζητώντας χάρη για το μελλοθάνατο Κύπριο αγωνιστή «*Μιχαλάκη Καραολή*» χωρίς όμως να δοθεί ποτέ η χάρη αυτή.
- Η Ελένη Νεγρεπόντη – Ουράνη εκδίδει το ταξιδιωτικό του Κώστα Ουράνη *Γλαύκοι Δρόμοι [εντυπώσεις από την Αδριατική, Μεσόγειο, Αίγυπτο και Παλαιστίνη]*.
- Γεννιέται στη Θεσσαλονίκη ο ηθοποιός Γρηγόρης Βαλτινός.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο συνθέτης Σταμάτης Κραουνάκης.

25 Ιανουαρίου 1955

Συλλαμβάνεται το πλήρωμα του Ελληνικού ιστιοφόρου «*Άγιος Γεώργιος*», που μεταφέρει οπλισμό από την Ελλάδα, στην περιοχή των ακτών Χλώρακα Πάφου. Στην «*ομάδα υποδοχής*», που επίσης συλλαμβάνεται, συγκαταλέγεται και ο Σωκ. Λοϊζίδης. Έγγραφα αποκαλύπτουν στους Βρετανούς την ύπαρξη σχεδίου απελευθερωτικού αγώνα από το «*Εθνικόν Μέτωπον Απελευθερώσεως Κύπρου*» (ΕΜΑΚ).

3 Φεβρουαρίου 1955

Ο Σπ. Μαρκεζίνης ιδρύει το «*Κόμμα των Προοδευτικών*». Τον ακολουθούν 22 βουλευτές του Ελληνικού Συναγερμού.

1 Απριλίου 1955

Η «*Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών*» (ΕΟΚΑ) *αρχίζει τον ένοπλο αγώνα κατά των Βρετανών αποικιοκρατών στην Κύπρο* με βομβιστικές επιθέσεις και δολιοφθορές σε κυβερνητικά κτίρια, υποσταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού, αστυνομικούς σταθμούς και στον Κρατικό Ραδιοσταθμό. Σε μια από αυτές, πεθαίνει από ηλεκτροπληξία ο Μόδεστος Παντελής ο πρώτος νεκρός του αγώνα. Πολιτικός ηγέτης είναι ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ', ενώ τη στρατιωτική ηγεσία αναλαμβάνει ο κυπριακής καταγωγής απόστρατος συνταγματάρχης Γεώργιος Γρίβας με το ψευδώνυμο «*Διγενής*». Το «*Ανορθωτικόν Κόμμα Εργαζόμενου Λαού*» (ΑΚΕΛ) καταδικάζει τη δράση της ΕΟΚΑ.

Ο αγώνας έχει την ηθική και υλική υποστήριξη του Ελληνισμού και της Ελληνικής κυβέρνησης και δεν επιδιώκει την εκδίωξη των Άγγλων με στρατιωτικό καταναγκασμό. Είναι ένας κλασικός ανταρτοπόλεμος τριακοσίων περίπου μαχητών με τη βοήθεια του κυπριακού λαού που αποσκοπούν στο να δημιουργήσουν απαγορευτικό πολιτικοστρατιωτικό κόστος στη βρετανική παρουσία στο Νησί. Αποσκοπεί ταυτόχρονα σε ηθική νίκη πάνω στον αντίπαλο, κερδίζοντας τη διεθνή κοινή γνώμη.

11 Απριλίου 1955

Ο Σοφ. Βενιζέλος ιδρύει τη «*Φιλελεύθερη Δημοκρατική Ένωση*».

23 Μαΐου 1955

Επιστρέφει στην Ελλάδα το 13ο Σμήνος που εξακολουθούσε τις αποστολές του μέχρι την ημέρα αυτή συμμετέχοντας στην ανοικοδόμηση της ρημαγμένης Κορέας. Στη διάρκεια της παραμονής του εκτέλεσε 2.916 πολεμικές αποστολές συμπληρώνοντας 13.777,25 ώρες πτήσεων. Μετέφερε 11.104.550 λίβρες ποικίλου υλικού, 71.568 επιβάτες, 9.243 τραυματίες και έκανε ρίψεις αλεξιπτωτιστών και φορτίου συνολικού βάρους 20.850 λιβρών. Η αυλαία των επιχειρήσεων στη μακρινή αυτή χώρα πέφτει οριστικά και αμετάκλητα. Μένει μόνο ένα ανέκδοτο που κυκλοφορεί σε όλη την Άπω Ανατολή για να θυμίζει το πέρασμα των Ελλήνων το οποίο μεταξύ άλλων λέει: «*...Με ποια "Αεροπορική Εταιρεία" προτιμάτε να ταξιδεύετε; Μα... με τους Έλληνες "Αθίγγανους της Κιουσού"! Την καλύτερη "Αεροπορική Εταιρεία" στον κόσμο*».

25 Μαΐου 1955

Τοποθετείται ωρολογιακή βόμβα κάτω από το κάθισμα του κυβερνήτη Ρ. Αρμιτέτζ σε κινηματογράφο της Λευκωσίας στην Κύπρο.

17 Ιουλίου 1955

27 στελέχη του ΚΚΕ καταφέρνουν να αποδράσουν από τις φυλακές Βούρλων του Πειραιά.

18 Αυγούστου 1955

Ο πρόεδρος των τουρκικών σωματείων της Κύπρου Φαϊζ Καϊμάκ φθάνοντας στην Άγκυρα δηλώνει ότι οι Έλληνες της Κύπρου προετοιμάζουν γενική σφαγή των Τουρκοκυπρίων στο πλαίσιο του αγώνα της ΕΟΚΑ.

19 Αυγούστου 1955

Ο αρχηγός της Εθνικής Ομοσπονδίας Τούρκων Φοιτητών Χουσαμεντίν Τζανοζτούρκ εξηγεί στην εφημερίδα Χουριέτ ότι οι Έλληνες δεν μπορούν να προβούν σε σφαγές στην Κύπρο γιατί θα σκεφτούν πολύ τις συνέπειες, υπονοώντας την Ελληνική ομογένεια στην Κωνσταντινούπολη.

29 Αυγούστου 1955

Συνέρχεται στο Λάγκαστερ Χάουζ του Λονδίνου η συνδιάσκεψη για το Κυπριακό μεταξύ της Ελλάδας, της Βρετανίας και της Τουρκίας η οποία καταλήγει σε αδιέξοδο. Ακολουθεί ραγδαία επιδείνωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Η ελληνική πλευρά δια του υπουργού εξωτερικών Στέφανου Στεφανόπουλου δεν επιδιώκει πολεμική αντιπαράθεση με τη Βρετανία. Διακαής πόθος αλλά και πολιτική των ελλαδικών κυβερνήσεων είναι ο «φιλικός διακανονισμός» του θέματος με το Λονδίνο. Ελληνική επιδίωξη είναι η αποδοχή εκ μέρους της Βρετανίας, της αρχής της αυτοδιάθεσης της Νήσου σε ένα λογικό χρονικό διάστημα, κατόπιν συμφωνίας με την Ελλάδα και ιδιαίτερης μεταχείρισης της τουρκοκυπριακής μειονότητας σε θέματα ελευθεριών. Ο στρατηγικός στόχος των Άγγλων είναι η διατήρηση της εσαεί παρουσίας τους στην Κύπρο μέσω του πολιτικοστρατιωτικού ευνοχισμού του ενωτικού κινήματος. Η Τουρκία δια του υπουργού εξωτερικών Ζουρλού οχυρώνεται πίσω από την τουρκοκυπριακή κοινότητα και ταυτίζεται με τους βρετανικούς στόχους για λόγους που συνδέονται με την ασφάλεια της χώρας του και της γύρω περιοχής.

6 Σεπτεμβρίου 1955

Μεσημβρινή εκπομπή του κρατικού ραδιοσταθμού της Άγκυρας και της Κωνσταντινούπολης μεταδίδει την παρακάτω είδηση:

«Περί ώραν 00.04 μετά μεσονύκτιον, εξερράγη βόμβα εν τω κήπω μεταξύ της εν Θεσσαλονίκη οικίας ένθα εγεννήθη ο προσφιλής μας Αττατούρκ και του κτιρίου του τουρκικού προξενείου. Συνέπεια της εκρήξεως εβλάβησαν τα παράθυρα της οικίας ένθα εγεννήθη ο προσφιλής μας Αττατούρκ και οι υαλοπίνακες του προξενείου. Κατά την έκρηξιν δεν εσημειώθησαν ανθρώπινα θύματα». Το απόγευμα κυκλοφορεί σε έκτακτη έκδοση η τουρκική εφημερίδα Ισταμπούλ Εξπρές η οποία με τεράστιους τίτλους και φωτογραφίες δίνει το σύνθημα για την καταστροφή που ακολουθεί.

Στις 6.30μ.μ. η οδός Πέραν και η πλατεία Ταξίμ στην Κωνσταντινούπολη γεμίζει από ανθρώπους ρυπαρούς, κακοντυμένους, άξεστους, ξένους προς τον τοπικό πληθυσμό. Κούρδοι με σαρίκια ανακατεύονται με φοιτητές και εργάτες. Οχήματα και πλοιάρια μεταφέρουν από την Ασιατική πλευρά της Τουρκίας αγροίκους τύπους από την Ανατολική Τουρκία. Ο όχλος κραυγάζει «Yikin, kirin, giavourdour» (Σπάστε, γκρεμίστε, είναι γκιαούρης) και «Kahrolsum giavourlar» (Ανάθεμα στους γκιαούρηδες). Ομάδες ανδρών οπλίζονται με λοστούς, αξίνες, κομμάτια σιδηροτροχιών, μαχαίρια και κατευθύνονται προς το πιο φημισμένο εμπορικό κέντρο της πόλης με 700 περίπου μαγαζιά στη συντριπτική τους πλειοψηφία ελληνικά. Με πρωτοφανή αγριότητα σπάζουν τις προθήκες των ελληνικών καταστημάτων, λεηλατούν σκορπίζουν το περιεχόμενο στο δρόμο, αναποδογυρίζουν αυτοκίνητα και βάζουν φωτιά. Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης, η Μεγάλη του Γένους Σχολή και το Ζάππειο Λύκειο, δέχονται με απίστευτη μανία την επίθεση του όχλου. Χτυπούν γέροντες, γυναίκες, παιδιά, αναζητούν ιερείς τους σκοποποιούν και τους απειλούν. Ο μητροπολίτης Ηλιούπολης Γεννάδιος κακοποιείται βάνασα και πεθαίνει λίγα εικοσιτετράωρα αργότερα. Πολλοί αστυνομικοί και στρατιώτες βοηθούν τους διαδηλωτές να σπάζουν καταστήματα και να καίουν χριστιανικές εκκλησίες. Καταστρέφονται πολύτιμα ιερά σκεύη και άμφια, ανασκάφτονται τάφοι μεταξύ των οποίων και πατριαρχών, κατακρεουργούνται νωπά λείψανα και κατακαίονται σωροί οστών κυρίως στο Σισλί και στο Μπαλικλί. Αργά τη νύχτα η Τουρκική Κυβέρνηση κηρύσσει στρατιωτικό νόμο.

Σύμφωνα με το πόρισμα της ανακριτικής επιτροπής, τουλάχιστον 250 αστυνομικοί με πολιτικά συμμετείχαν στις διαδηλώσεις. Από τους 3.000 συλληφθέντες για βανδαλισμούς, οι 2.525 δεν ήταν κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης. Η Νομαρχία κατέγραψε 1.004 κατεστραμμένα ελληνικά σπίτια, 4.348 καταστήματα, 110 εστιατόρια και ζαχαροπλαστεία, 21 ξενοδοχεία, 27 φαρμακεία και χημικά εργοστάσια, 26 σχολεία, 5 γραφεία συλλόγων και κοινοτήτων, 11 κλινικές 71 εκκλησίες και 2 νεκροταφεία. Τρεις Έλληνες σκοτώνονται (Αβραάμ Αναβάς, Όλγα Κιμιάδη, Τάκης Μπακάλ) και 30 τραυματίζονται. Για τους βιασμούς δεν ανακοινώνονται στοιχεία. Έκθεση της οργάνωσης *Helsinki Watch* υποστηρίζει πως υπάρχουν 15 νεκροί.

Την ίδια ημέρα διαδηλωτές κυκλώνουν την πρεσβεία της Ελλάδας στην Άγκυρα, ενώ όχλος στη Σμύρνη καταλαμβάνει το ελληνικό περίπτερο στη Διεθνή Έκθεση της πόλης και το καίει. Ταυτόχρονα διαδηλωτές εξορμούν στο ελληνικό προξενείο με άγριες διαθέσεις, αναγκάζοντας τον πρόξενο να διαφύγει με την οικογένειά του από την πίσω πόρτα. Αμέσως βάζουν φωτιά στο κτίριο και στο παρεκκλήσι του προξενείου. Άλλα εξαγριωμένα πλήθη εισβάλλουν στα σπίτια Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στο στρατηγείο του ΝΑΤΟ και καταστρέφουν τα πάντα. Ορισμένους αξιωματικούς τους κακοποιούν, τους διαπομπεύουν και ποδοπατούν την Ελληνική Σημαία.

23 Σεπτεμβρίου 1955

Κύπρος: 16 κρατούμενοι μέλη της ΕΟΚΑ δραπετεύουν από το φρούριο της Κερύνειας με επικεφαλής τον Μάρκο Δράκο.

3 Οκτωβρίου 1955

Φθάνει στην Κύπρο ο νέος κυβερνήτης, στρατάρχης Τζον Χάρτινγκ.

4 Οκτωβρίου 1955

Πεθαίνει ο Αλ. Παπάγος ο οποίος προλαβαίνει να ορίσει αναπληρωτή του τον Στ. Στεφανόπουλο.

5 Οκτωβρίου 1955

Ο Βασιλιάς αναθέτει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Κων. Καραμανλή ιθύνον στέλεχος του ΕΣ και υπουργό Δημοσίων Έργων. Η επιλογή αυτή γίνεται με ανάμικτα συναισθήματα έκπληξης και ικανοποίησης. Υπουργός εξωτερικών αναλαμβάνει ο Σπύρος Θεοτόκης.

6 Οκτωβρίου 1955

Ορκίζεται η κυβέρνηση Κων. Καραμανλή.

12 Οκτωβρίου 1955

Η κυβέρνηση Καραμανλή λαμβάνει ψήφο εμπιστοσύνης από την Βουλή. Ο πρωθυπουργός δηλώνει ότι δεν θα εκτελεστούν οι θανατικές καταδίκες των κομμουνιστών.

28 Οκτωβρίου 1955

Ανακοινώνεται η πρώτη θανατική καταδίκη μέλους της ΕΟΚΑ, του Μιχαήλ Καραολή, που κατηγορείται για το φόνο Ελληνοκύπριου αστυνομικού.

5 Νοεμβρίου 1955

Απολύονται πολιτικοί κρατούμενοι και αμνηστεύονται οι αξιωματικοί που έχουν καταδικαστεί στη Δίκη της Αεροπορίας.

2 Δεκεμβρίου 1955

Οι Σοφ. Βενιζέλος και Γ. Παπανδρέου συμφωνούν για κοινή κάθοδο στις εκλογές.

14 Δεκεμβρίου 1955

Το Κυπριακό Κομμουνιστικό Κόμμα ΑΚΕΛ και οι οργανώσεις του κηρύσσονται παράνομες και διακόπτεται η κυκλοφορία της κομματικής εφημερίδας «Νέος Δημοκράτης».

15 Δεκεμβρίου 1955

Σκοτώνεται ο πρώτος αγωνιστής της ΕΟΚΑ στη Κύπρο, Χαράλαμπος Μούσκος, εξάδελφος του Μακαρίου, σε μάχη με τους Βρετανούς στο Μερσινάκι κοντά στο αρχαίο θέατρο των Σολών.

17 Δεκεμβρίου 1955

Βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης αναφέρει ότι στο Τουρκικό Προξενείο τη βόμβα τοποθέτησε ο φύλακας Χασάν Μεχμέτογλου την οποία παρέλαβε από τον φοιτητή Οκτάυ Εγκίν, γιο του πρώην βουλευτή Ροδόπης και μετέπειτα αρχηγού της τουρκικής αστυνομίας στην Άγκυρα. Ο Οκτάυ Εγκίν παραπέμπεται σε δίκη αλλά διαφεύγει στην Τουρκία, όπου μετά από χρόνια αναδεικνύεται σε νομάρχη.

1956

- Από το 1946 μέχρι το 1956 ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του δεύτερου μεταναστευτικού ρεύματος (ύστερα από εκείνο των αρχών του αιώνα) η οποία σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία φτάνει τις 111.386 υπερπόντιες αποδημίες από τις οποίες 41.087 προς τις ΗΠΑ. Πολιτικοί και οικονομικοί λόγοι αλλά και η μεταπολεμική ανάπτυξη των ΗΠΑ και των χωρών της Ευρώπης, ωθούν τις φτωχές ελληνικές οικογένειες για μια σταθερή και μόνιμη απασχόληση, υψηλότερο επίπεδο αμοιβών και καλύτερες συνθήκες εργασίας και κοινωνικών παροχών.
- Ο Λυκαβηττός αποκτά τελεφερίκ και πολυτελές αναψυκτήριο.
- Θεμελιώνεται το *Καυτατζόγλειο στάδιο* στη Θεσσαλονίκη.
- Ο Αρ. Ωνάσης υπογράφει τον Ιούλιο τη συμφωνία εξαγοράς της ΤΑΕ από το κράτος, η οποία γίνεται δική του μαζί με τα αεροσκάφη και τα 865 άτομα του προσωπικού της έναντι 2.826.000 δολαρίων, καταβλητέων σε δώδεκα ετήσιες δόσεις.
- Ο Γιώργος Ρουμπάνης χρίζεται τρίτος ολυμπιονίκης στους ολυμπιακούς αγώνες της Μελβούρνης.
- Τα ΙΧ αυτοκίνητα που κυκλοφορούν στη χώρα ανέρχονται σε 22.700.
- Ο Δ. Λαζαρίδης ξεκινά συστηματικές ανασκαφές στην Αμφίπολη.
- Οι ανασκαφές στην Πύλο φέρνουν στο φως σε πολύ καλή κατάσταση το μεγαλοπρεπές ανάκτορο του Νέστορα.
- Η Μαρία Κάλας κάνει το ντεμπούτο της στη Μετροπόλιταν Όπερα της Νέας Υόρκης με την «*Νόρμα*» του Μπελίνι.
- Από το Εθνικό Θέατρο διδάσκεται η *Αντιγόνη του Σοφοκλή* στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου σε μετάφραση Ι. Γρυπάρη, σκηνοθεσία Αλ. Μινωτή, σκηνογραφία Κλ. Κλώνη, ενδυμασία Αντ. Φωκά, μουσική Ι. Παπαϊωάννου και χορογραφία Αλ. Μινωτή και Μ. Καζάζη. Την Αντιγόνη ερμηνεύει η Άννα Συνοδινού, τον Κρέοντα ο Θ. Κωτσόπουλος, τον Άγγελο ο Στ. Βόκοβιτς, την Ισμήνη η Αντ. Βαλάκου, και το φύλακα ο Π. Ζερβός. Στο χορό συμμετέχουν μεταξύ άλλων οι Γ. Βαφιάς, Β. Κανάκης, Δ. Καλλιβωκάς, Γ. Μούτσιος κ.ά. Η αθρόα προσέλευση του κοινού αγγίζει τους 25.000 θεατές, μια μοναδική συμμετοχή, που έκτοτε δεν επαναλαμβάνεται στα χρονικά των Επιδαυρίων. Οι κριτικές στο σύνολό τους είναι διθυραμβικές.
- Έκθεση σύγχρονης ζωγραφικής και γλυπτικής στην αίθουσα «*Σαγκιτάριους*» της Ν. Υόρκης, με συμμετοχή των Μόραλη, Σικελιώτη, Αργυράκη κ.ά.

- Ο Κύπριος καλλιτέχνης Γεώργιος Πολύβιος Γεωργίου φιλοτεχνεί τον πίνακα «Κύπρια Έπη» ο οποίος ίσως βρίσκεται ακόμη εγκλωβισμένος στο εργαστήριό του στην πόλη της Αμμοχώστου. Το έργο εμπνευσμένο από τον αγώνα του Κυπριακού λαού φαίνεται επηρεασμένο από την πικασική «Γκέρνικα».
- Γυρίζεται η ταινία «Το κορίτσι με τα μαύρα» με το Δημήτρη Χορν και την Έλλη Λαμπέτη.
- Γυρίζεται η ταινία «Ο ζηλιάρोगατος» με την Ίλνα Λιβυκού και το Βασίλη Λογοθετίδη.
- Εμφανίζεται για πρώτη φορά στη σκηνή η χορεύτρια Ελένη Προκοπίου, η οποία θα αποτελέσει αργότερα ζευγάρι με τον Βαγγέλη Σειλινό.
- Γυρίζεται η ταινία, «Δράκος» του Ν. Κούνδουρου.
- Γυρίζεται η ταινία, «Η αρπαγή της Περσεφόνης» του Γρηγόρη Γρηγορίου.
- Νίκος Καζαντζάκης: *Ο φτωχούλης του Θεού*.
- Μενέλαος Λουντέμης: *Οι κερασιές θ' ανθίσουν και φέτος, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα (μυθιστόρημα)*.
- Βασ. Βασιλικός: *Θύματα ειρήνης (πεζό)*.
- Μανόλης Αναγνωστάκης: *Η συνέχεια 2*.
- Μ. Καραγάτσης: *Κίτρινος φάκελος (μυθιστόρημα)*.
- Κική Δημουλά: *Έρεβος*.
- Η Ελένη Νεγρεπόντη – Ουράνη εκδίδει το ταξιδιωτικό του Κώστα Ουράνη *Ελλάδα*.
- Γεννιέται στη Λάρισα ο ηθοποιός, σκηνοθέτης, σεναριογράφος και θεατρικός συγγραφέας Λάκης Λαζόπουλος.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο συνθέτης, τραγουδιστής, στιχουργός, ηθοποιός και κωμικός Γιάννης Ζουγανέλης.
- Γεννιέται ο ηθοποιός Γιάννης Μπέζος.
- Γεννιέται ο τραγουδοποιός Λαυρέντης Μαχαιρίτσας.
- Πεθαίνει ο σοσιαλδημοκράτης και συνταγματολόγος, πρόεδρος της ΠΕΕΑ Αλέξανδρος Σβώλος (γ. 1892).
- Πεθαίνει ο παιδαγωγός Αλέξανδρος Δελμούζος (γ. 1880).

3 Ιανουαρίου 1956

Ο Κ. Καραμανλής ιδρύει την «Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση» (ΕΡΕ). Τον ακολουθεί το σύνολο σχεδόν των βουλευτών του Συναγερμού και στελέχη των Φιλελευθέρων όπως οι Ευάγγελος Αβέρωφ, Κων. Τσάτσος, Γρηγόρης Κασσιμάτης.

10 Ιανουαρίου 1956

Διαλύεται η Βουλή και προκηρύσσονται εκλογές για τις 19 Φεβρουαρίου.

24 Ιανουαρίου 1956

Συγκροτείται κοινό μέτωπο από την πλευρά της αντιπολίτευσης – «Δημοκρατική Ένωσης» - με αρχηγό τον Γ. Παπανδρέου.

28 Ιανουαρίου 1956

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο στρατηγός Γρίβας – Διγενής συναντώνται μυστικά στη Μονή Κύκκου και συζητούν τις προτάσεις Χάρτινγκ. Την ίδια ημέρα, ύστερα από διήμερες σκληρές συγκρούσεις με τις «δυνάμεις ασφαλείας» γύρω από την Αρχιεπισκοπή, διατάσσεται το κλείσιμο του Παγκύπριου Γυμνασίου Λευκωσίας και η διαγραφή του από το μητρώο των σχολών Μέσης Παιδείας.

7 Φεβρουαρίου 1956

Κατά τη διάρκεια μαχητικής διαδήλωσης των μαθητών του Γυμνασίου Αμμοχώστου, σκοτώνεται από αγγλικά πυρά ο δεκαοκτάχρονος μαθητής της Στ' τάξης, Πετράκης Γιαλλούρος, σημαιοφόρος της διαδήλωσης και υπεύθυνος των μαθητικών ομάδων του Γυμνασίου.

19 Φεβρουαρίου 1956

Πραγματοποιούνται βουλευτικές εκλογές. Το εκλογικό σύστημα δίνει στην ΕΡΕ την πλειοψηφία των εδρών παρ' ότι έρχεται δεύτερο κόμμα. Έτσι καταλαμβάνει 165 έδρες (47,38%) έναντι 132 της «Δημοκρατικής Ενώσεως» (48,15%), η οποία έρχεται δεύτερη σε ψήφους. Ο Γ. Παπανδρέου ως ηγέτης της «Δημοκρατικής Ενώσεως» κερδίζει την πρώτη θέση σε ψήφους στο κόμμα του. **Οι γυναίκες συμμετέχουν με ίσους όρους με τους άντρες** και εκλέγονται δύο. Η Βάσω Θανασέκου από τη «Δημοκρατική Ένωση» (Συνασπισμός Κέντρου και Αριστεράς) και η Λίνα Τσαλδάρη, υποψήφια της ΕΡΕ.

29 Φεβρουαρίου 1956

Ο Κων. Καραμανλής αναθέτει στη Λίνα Τσαλδάρη το Υπουργείο Κοινωνικής Προνοίας και γίνεται έτσι η πρώτη Ελληνίδα υπουργός.

Κύπρος: Πραγματοποιείται κρίσιμη συνάντηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου με τους Χάρτινγκ και Λένοξ-Μπούντ η οποία καταλήγει σε αδιέξοδο.

Μάρτιος 1956

Ύστερα από παρέμβαση των Σοβιετικών η 6η ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, καθαίρει τον Ν. Ζαχαριάδη ως υπεύθυνο «προσωπολατρίας, διοικητικών μεθόδων και ανωμάλου εσωκομματικού καθεστώτος». Η καθαίρεση αυτή αποτελεί άμεση συνέπεια των αλλαγών που σηματοδότησε στο διεθνές κομμουνιστικό κίνημα το 20ο συνέδριο του ΚΚ της Σοβιετικής Ένωσης και έγινε ύστερα από παρέμβαση των ΚΚ των ανατολικών χωρών, τα οποία συγκρότησαν

για το σκοπό αυτό ειδική επιτροπή. Εκτός από τον Ζαχαριάδη, διαγράφονται οι Μπαρτζώτας και Βλαντάς. Καραγιώργης και Σιάντος αποκαθίστανται μεταθανάτια. Ο Μάρκος Βαφειάδης παίρνει θέση στην Κεντρική Επιτροπή.

4 Μαρτίου 1956

Κύπρος. Ο 17χρονος Γιώργος Χαραλάμπους ρίχνει χειροβομβίδα κατά Άγγλων στρατιωτών και αμέσως μετά φονεύεται.

9 Μαρτίου 1956

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος αναχωρώντας από την Λευκωσία για την Αθήνα προκειμένου να ενημερώσει τον πρωθυπουργό Κων. Καραμανλή για την αποτυχία των συνομιλιών του με τον Βρετανό κυβερνήτη, συλλαμβάνεται και εκτοπίζεται στο Μαχέ των Σεϋχελλών. Μαζί του εξορίζονται ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Κυπριανός, ο ιερέας του ναού της Φανερωμένης στη Λευκωσία Σταύρος Παπαγαθαγγέλου, ένας από τους κύριους στρατολόγους της ΕΟΚΑ και ο γραμματέας της Μητρόπολης Κυρήνειας Πολύκαρπος Ιωαννίδης.

Ο Κων. Καραμανλής συγκαλεί έκτακτο υπουργικό συμβούλιο σε ολονύκτια συνεδρίαση, κατά την οποία συζητούνται τα μέτρα και οι χειρισμοί για τη νέα κατάσταση. Ανακαλείται ο Έλληνας πρέσβης από το Λονδίνο και εξουσιοδοτείται ο αντιπρόσωπός μας στον ΟΗΕ να καταθέσει διαμαρτυρία στον Γενικό Γραμματέα και στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

10 Μαρτίου 1956

Πραγματοποιούνται στη Θεσσαλονίκη βιαιότητες αιματηρές συγκρούσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομικών. Επεμβαίνει ο στρατός αλλά οι αγανακτισμένοι διαδηλωτές στήνουν οδοφράγματα και επιτίθενται κατά του αγγλικού προξενείου χωρίς όμως να καταφέρουν να το πλησιάσουν.

11 Μαρτίου 1956

Το κέντρο της Θεσσαλονίκης βρίσκεται για αρκετές ώρες υπό τον έλεγχο των διαδηλωτών.

12 Μαρτίου 1956

Χιλιάδες κόσμος συγκεντρώνονται στην Ομόνοια και ξεχύνονται στο Σύνταγμα. Οι συγκρούσεις με την αστυνομία είναι αιματηρές με επίσημο απολογισμό 70 τραυματίες.

16 Απριλίου 1956

Ο Άγγλος στρατάρχης Χάρτινγκ εξαπολύει άγριο διωγμό εναντίον της ΕΟΚΑ στην Κύπρο.

18 Απριλίου 1956

Εκλέγεται στην Κέρκυρα **η πρώτη γυναίκα δήμαρχος**, η Μαρία Δεσύλλα.

23-27 Απριλίου 1956

Άνδρες της ΕΟΚΑ σκοτώνουν Τούρκο αστυνομικό και φανατικοί ομόφυλοί του ξεσπούν σε καταστροφές ελληνικών περιουσιών σε συνοικίες της Λευκωσίας. Οι ελληνοτουρκικές συγκρούσεις είναι αναμενόμενες, εξαιτίας της μαζικής στρατολόγησης Τουρκοκυπρίων στις ειδικές «αντιτρομοκρατικές μονάδες». Στον τουρκοκυπριακό χώρο κυριαρχεί επίσης η εξτρεμιστική οργάνωση «*Volcan*», με συνθήματα «Η Κύπρος είναι τουρκική» και «Διχοτόμηση ή θάνατος». Κυρίαρχες πολιτικές μορφές αναδεικνύονται ο γιατρός Φαζίλ Κουτσιαούκ και ο νεαρότερός του Ραούφ Ντενκτάς, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η ένωση με την Ελλάδα ή μια λύση αυτονομίας, θα σημάνει αφανισμό των Τουρκοκυπρίων.

9 Μαΐου 1956

Πραγματοποιείται μεγάλο συλλαλητήριο στην Αθήνα για την Κύπρο που καταλήγει σε συγκρούσεις με την αστυνομία. Απολογισμός: τέσσερεις διαδηλωτές κι ένας αστυνομικός διευθυντής νεκροί. 256 άτομα τραυματίζονται, εκ των οποίων οι 165 από σφαίρες.

10 Μαΐου 1956

Κύπρος. Οι Βρετανοί απαγχονίζουν στις κεντρικές φυλακές της Λευκωσίας τον Μιχ. Καραολή απόφοιτο της Αγγλικής Σχολής και τον Αντρέα Δημητρίου 22 χρόνων. Πραγματοποιείται γενική απεργία στη Μεγαλόνησο.

26 Μαΐου 1956

Παρατείνεται ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών Σπύρος Θεοτόκης ύστερα από ενορχηστρωμένες επιθέσεις της Κυπριακής Εθναρχίας και της αντιπολίτευσης εναντίον του για «*διαλλακτικότητα*»,.. Αντικαταστάτης του ορίζεται ο Ευάγγελος Αβέρωφ.

Ιούλιος 1956

Πραγματοποιείται η πρώτη συνδιάσκεψη της ΕΔΑ η οποία αποτελεί πλέον ενιαίο κομματικό οργανισμό, με πρόεδρο τον Ι. Πασαλίδη και Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Ηλ. Ηλιού.

9 Αυγούστου 1956

Απαγχονίζονται στις Κεντρικές Φυλακές της Λευκωσίας οι Ανδρέας Ζάκος, 25 χρονών, Χαρίλαος Μιχαήλ, 21 χρονών και Ιάκωβος Πατάτσος, 22 χρονών. Παρά τις εκτελέσεις, η ένοπλη δράση της ΕΟΚΑ συνεχίζεται κατά διαστήματα («*με το όπλο παρά πόδα*»), σε μια εμφανή προσπάθεια του «*Διγενή*» να μη θέτει προσκόματα στους διπλωματικούς ελιγμούς της ελληνικής πλευράς. Η οργάνωση διαθέτει πια 7 ανταρτοομάδες και 40 περίπου ομάδες δολιοφθορών, δύναμης 5-6 ανδρών.

31 Αυγούστου 1956

Επιχειρείται απελευθέρωση του πολιτικού κρατούμενου Πολύκαρπου Γιωρκατζή από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας αλλά καταλήγει σε μάχη με θύματα δύο μέλη της ΕΟΚΑ.

13 Σεπτεμβρίου 1956

Ο Κυριάκος Μάτσης και άλλοι 6 αγωνιστές της ΕΟΚΑ δραπετεύουν από τα κρατητήρια Κοκκινομιτριάς στην Κύπρο.

21 Σεπτεμβρίου 1956

Απαγχονίζονται στις κεντρικές φυλακές της Λευκωσίας οι Μιχαήλ Κουτσόφτας, 22 χρόνων, Ανδρέας Παναγίδης, 22 χρόνων και Στέλιος Μαυρομμάτης, 24 χρόνων.

20 Οκτωβρίου 1956

Πραγματοποιείται φοιτητική απεργία στην Αθήνα με αίτημα την μείωση των διδάκτρων.

31 Οκτωβρίου 1956

Η κρίση του Ζουέζ: Ο πρόεδρος της Αιγύπτου Τζαμάλ Άμπντ αλ Νάσερ, ο οποίος έχει συνάψει συμφωνία για την αγορά σοβιετικών όπλων και έχει τη διαβεβαίωση των Σοβιέτ για την οικονομική στήριξη στην κατασκευή του φράγματος του Ασσουάν, ανακοινώνει την εθνικοποίηση της διώρυγας του Ζουέζ. Βρετανοί και Γάλλοι που έχουν κατασκευάσει τη διώρυγα με δικά τους κεφάλαια, αναλαμβάνουν στρατιωτική δράση. ΗΠΑ και Σοβιετική Ένωση αντιδρούν ο καθένας με τον δικό του τρόπο, με αποτέλεσμα η Βρετανία με τον Άντονι Ήντεν να υποχωρήσει. Η ταπείνωση Αγγλίας και Γαλλίας αναδεικνύει τη μετατόπιση δυνάμεων στο μεταπολεμικό κόσμο.

4 Νοεμβρίου 1946

Σοβιετικά άρματα μάχης εισβάλλουν στη Βουδαπέστη και καταπνίγουν με αιματηρό τρόπο εξέγερση των κατοίκων που ζητούν την εφαρμογή αληθινού σοσιαλισμού. Η κομμουνιστική κυβέρνηση του Ίμρε Νάγκυ τάσσεται αλληλέγγυα, αλλά πραγματοποιείται πραξικόπημα στο κόμμα και ο Γιάννος Καντάρ ζητά τη βοήθεια των Σοβιετικών.

19 Δεκεμβρίου 1956

Ανακοινώνονται συνταγματικές προτάσεις του Λόρδου Ράντκλιφ για τη λύση του Κυπριακού.

1957

- Θεμελιώνεται η νέα λαχαναγορά του Ρέντη στην Αττική.
- Στις 6 Απριλίου ακούγεται στο αεροδρόμιο του Ελληνικού η πρώτη αναγγελία πτήσης της *Ολυμπιακής Αεροπορίας* με προορισμό τη Θεσσαλονίκη.
- Εγκαθίσταται ο πρώτος ατομικός αντιδραστήρας «*Δημόκριτος*» στο λεκανοπέδιο Αττικής. Κάτοικοι του Δήμου Αγ. Παρασκευής Αττικής είναι ανάστατοι με την απόφαση και στέλνουν υπομνήματα προς τον πρωθυπουργό, τον υπουργό Εθν. Αμυνας, τις εφημερίδες και την Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.
- Τους πρώτους μήνες του έτους γιγαντώνεται το φαινόμενο «*Μαγουλά*» μιας θρησκόληπτης γυναίκας που μένει στην οδό Μέρμηγκα κοντά στο σταθμό Λαρίσης στην Αθήνα και θεραπεύει ασθένειες, αποκαλύπτει πληροφορίες ή προφητεύει κατόπιν «*Θεϊκών εντολών*». Ο κόσμος που σειρέει έξω από το σπίτι της φτάνει τις 10.000. Με έντονο θρησκευτικό παραλήρημα και λιποθυμίες, κραυγάζει και προσεύχεται. Έξυπνα η εκκλησία αποφεύγει να καταδικάσει ή να υποστηρίξει τη Μαγουλά και ο ιατρικός σύλλογος Αθηνών δηλώνει ότι πρόκειται για ομαδική υποβολή. Τέσσερα χρόνια αργότερα η Μαγουλά πεθαίνει καταρρακωμένη από την ασκητεία με σοβαρότατα προβλήματα υγείας.
- Ιδρύεται στην Αθήνα η *Ελληνοαμερικανική Ένωση*.
- Ένα φαντασμαγορικό φαινόμενο εκδηλώνεται στον αττικό ουρανό. Είναι μία από τις σπανιότερες φορές που το βόρειο σέλας κάνει την εμφάνισή του σε τόσο νότιο γεωγραφικό πλάτος. Το θέαμα κρατά μία ώρα.
- Τον Οκτώβριο ο κόσμος μένει άφωνος όταν η Σοβιετική Ένωση ανακοινώνει ότι έχει εκτοξεύσει με επιτυχία τον πρώτο τεχνητό δορυφόρο Σπούτνικ 1. Τον Νοέμβριο εκτοξεύεται ο πολύ μεγαλύτερος δορυφόρος Σπούτνικ 2 μεταφέροντας τη σκυλίτσα Λάικα.
- Ξεκινούν οι ανασκαφές στην Πέλλα.
- Ο καθηγητής Αν. Ορλάνδος αρχίζει ανασκαφές στη Μεσσήνη.
- Το απολυτήριο του Δημοτικού σχολείου γίνεται απαραίτητο για οποιαδήποτε εργασία. Παράλληλα πολλαπλασιάζονται τα νυχτερινά σχολεία για τη αντιμετώπιση του αναλφαριθμητισμού.
- Ο Μάνος Χατζηδάκης καλεί για σολίστ στις συνθέσεις του τον Γιώργο Ζαμπέτα.
- Η Μαρία Κάλας ύστερα από δώδεκα χρόνια απουσίας επιστρέφει για ένα ρεσιτάλ στο Ηρώδειο.
- Απονέμεται στον Μ. Θεοδωράκη το πρώτο βραβείο του Φεστιβάλ Μόσχας από τον Schostakovich για το έργο του *Suite No 1* για πιάνο και ορχήστρα. Συγχρόνως ο καλλιτέχνης συνθέτει πολλά έργα συμφωνικής μουσικής και μουσικής δωματίου.
- Ο Γεώργιος Πολύβιος Γεωργίου φιλοτεχνεί το έργο «*Ες αεί... Η θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου*» (λάδι σε ξύλο).
- Ανεβαίνει στη σκηνή του Θεάτρου Τέχνης σε σκηνοθεσία Κάρολου Κουν, η *Αυλή των Θαυμάτων* του Ιάκωβου Καμπανέλλη. Η παράσταση σηματοδοτεί την είσοδο σε μια νέα εποχή για την ελληνική δραματουργία.
- Το Εθνικό Θέατρο διδάσκει στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου τη *Μήδεια του Ευριπίδη* σε μετάφραση Παντ. Πρεβελάκη, σκηνοθεσία Αλέξη Μινωτή, σκηνογραφία Κλ. Κλώνη, ενδυμασία Αντ. Φωκά, μουσική Μάνου Χατζιδάκη και χορογραφία Αγάπης Ευαγγελίδη. Τη *Μήδεια* ερμηνεύει η Κατίνα Παξινού, τον Άγγελο ο Αλ. Μινωτής και ο Γρ. Βαφιάς και στο χορό συμμετέχουν οι Π. Καπιτσινέα, Μ. Χρονοπούλου, Μ. Κοντού, Ολ. Τουρνάκη κ.ά.

- Στο ίδιο Θέατρο διδάσκεται για πρώτη φορά από το Εθνικό Θέατρο αρχαία κωμωδία. Είναι η *Λυσιστράτη του Αριστοφάνη* σε μετάφραση Θρ. Σταύρου, σκηνοθεσία Αλ. Σολομού, σκηνογραφία Γ. Βακαλό, μουσική Μάνου Χατζιδάκι και χορογραφία Τατιάνας Βαρούτη. Τη Λυσιστράτη ερμηνεύει η Μαίρη Αρώνη, την Κλεονίκη η Ελένη Χαλκούση, τη Μυρρίνη η Τζένη Καρέζη, τον Πρόβουλο ο Παντ. Ζερβός, τον Κινησία ο Χρ. Νέξερ κ.ά. Στο χορό των γυναικών συμμετέχουν οι Αλ Παϊζη, Μ. Χρονοπούλου, Μ. Κοντού, Ολ. Τουρνάκη, Κ. Γιουλάκη, κ.ά. Στο χορό των αντρών συμμετέχουν οι Β. Ανδρονίδης, Χ. Πάρλας, Ιακ. Ψαρράς, Ν. Κούρκουλος, κ.ά. Στην παράσταση αυτή η Αλ. Παϊζη τραγουδά για πρώτη φορά τον «Μύθο» του Μ. Χατζιδάκι.
- Ο Δημήτρης Ροντήρης δημιουργεί το Πειραϊκό Θέατρο που αποτελεί σημαντικό πόλο προβληματισμού και συμβάλει στην εδραίωση και τον εμπλουτισμό του αρχαίου δράματος.
- Γυρίζεται η ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη *«Το τελευταίο ψέμα»* με την Έλλη Λαμπέτη.
- Γυρίζεται η ταινία *«Η θεία από το Σικάγο»*, του Αλέκου Σακελάρη με τον Ορέστη Μακρή και τη Γεωργία Βασιλειάδου.
- Γυρίζεται η θεατρικής προέλευσης ταινία *«Δελησταύρου και Υιός»* των Αλ. Σακελλάριου, Χρ. Γιαννακόπουλου με την Ίλνα Λιβυκού και το Βασίλη Λογοθετίδη.
- Κώστας Κοτζιάς: *Καπνισμένος ουρανός (μυθιστόρημα)*.
- Στρατή Τσίρκα: *Νουρεντίν Μπόμπα (νουβέλα)*.
- Άγγελος Τερζάκης: *Η μυστική ζωή (μυθιστόρημα)*.
- Νικηφόρος Βρεττάκος: *Ο χρόνος και το ποτάμι*.
- Ο Γιάννης Ρίτσος γράφει το ποίημα *«Αποχαιρετισμός»* όπου καταγράφεται η συγκλονιστική εμπειρία της θυσίας του Κύπριου αγωνιστή Γρηγόρη Αυξεντίου.
- Η Ελένη Νεγρεπόντη – Ουράνη εκδίδει το ταξιδιωτικό του Κώστα Ουράνη, *«Από τον Ατλαντικό στη Μαύρη Θάλασσα»*.
- Γεννιέται στη Ν. Υόρκη η τραγουδίστρια Έλλη Πασπαλά.
- Γεννιέται στην Αθήνα ο συνθέτης και τραγουδιστής Ορφέας Περίδης.
- Γεννιέται στη Συκιά της Χαλκιδικής ο τραγουδιστής και κιθαρίστας Σωκράτης Μάλαμας.
- Γεννιέται στην Κύπρο η τραγουδίστρια Άννα Βίσση.
- Γεννιέται στον Πειραιά η τραγουδίστρια Ελευθερία Αρβανιτάκη.
- Γεννιέται στο Βόλο ο τραγουδιστής Νίκος Πορτοκάλογλου.
- Γεννιέται στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου η τραγουδίστρια Άλκιστης Πρωτοψάλτη, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο της Άλκιστης Σεβαστή Αττικιουζέλ.
- Πεθαίνει στο Φράμπουργκ ο πεζογράφος Ν. Καζαντζάκης (γ. 1883).
- Πεθαίνει η ρεμπέτισσα Μαρίκα Νίνου (γ. 1918).

18 Ιανουαρίου 1957

Κύπρος: Πεθαίνει σε μάχη ο Μάρκος Δράκος, ηγετικό στέλεχος των ανταρτών της ΕΟΚΑ, ενώ προσπαθεί με την ομάδα του να διασπάσει τον κλοιό των Άγγλων στην περιοχή του Καλοπαναγιώτη.

19 Ιανουαρίου 1957

Οι Βρετανοί εξοντώνουν ομάδες της ΕΟΚΑ στο όρος Τρόδος της Μεγαλονήσου.

24 Ιανουαρίου 1957

Πραγματοποιείται γενική απεργία στην Κύπρο.

Φεβρουάριος 1957

Ο Ν. Ζαχαριάδης στέλνεται να δουλέψει ως δασοφύλακας σε κάποια κρατική επιχείρηση δασικής οικονομίας στο Λεσπρομχόζ της περιφέρειας Νόβγκοροντ της Σοβιετικής Ένωσης.

3 Φεβρουαρίου 1957

Τουρκοκύπριοι επιτίθενται κατά Ελληνοκυπρίων στην Αμμόχωστο.

22 Φεβρουαρίου 1957

Εγκρίνεται στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ψήφισμα για την Κύπρο με την ευχή για μια δίκαιη λύση του ζητήματος, σύμφωνα με τις αρχές του Οργανισμού και την ελπίδα επανέναρξης των διαπραγματεύσεων.

28 Φεβρουαρίου 1957

Ανασυγκροτείται το κόμμα των Φιλελευθέρων από τον Σοφ. Βενιζέλο και τον Γ. Παπανδρέου.

3 Μαρτίου 1957

Μετά από δεκάωρη μάχη στη Μεγαλόνησο με τους Άγγλους, καίγεται ζωντανός ο αγωνιστής της ΕΟΚΑ Γρηγόρης Αυξεντίου τομέαρχης της οργάνωσης και ανθυπολοχαγός του ελληνικού στρατού, στο κρησφύγετό του, στη Μονή Μαχαιρά.

13 Μαρτίου 1957

Απαχρονίζεται τραγουδώντας στις Κεντρικές Φυλακές της Λευκωσίας, ο 19χρονος Ευαγόρας Παλληκαρίδης μαθητής Γυμνασίου της Πάφου ο οποίος αποδεικνύεται τελευταίος στη σειρά των εκτελεσθέντων, αν και τα δικαστήρια εκδίδουν συνεχώς θανατικές καταδίκες. Στην Αθήνα φοιτητές συγκρούονται με την αστυνομία.

25 Μαρτίου 1957

Τα 6 ιδρυτικά μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα & Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπογράφουν τις Συνθήκες της Ρώμης, με τις οποίες ιδρύονται η **Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ)** και η **Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ)**. Οι ιδρυτικές συνθήκες συστήνουν τη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι αρμόδια πλέον για την ΕΚΑΧ, την ΕΟΚ και την ΕΥΡΑΤΟΜ. Οι ιδρυτικές συνθήκες της Ρώμης αποτελούν την επίσημη «*ληξιαρχική πράξη γεννήσεως*» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα 142 μέλη του ορίζονται από τα Εθνικά Κοινοβούλια.

28 Μαρτίου 1957

Πεθαίνει ο Στυλιανός Λένας, επίλεκτο στέλεχος της ΕΟΚΑ, που είχε συλληφθεί τραυματίας, ύστερα από μάχη στην Πιτσιλιά.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και οι συνεξόριστοί του απελευθερώνονται από τις Σεϋχέλλες.

17 Απριλίου 1957

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος φθάνει στην Αθήνα και ο λαός του επιφυλάσσει θερμή υποδοχή.

31 Μαΐου 1957

Ο στρατηγός Στέφανος Σαράφης σκοτώνεται, θύμα τροχαίου.

7 Ιουνίου 1957

Η Ελλάδα επικυρώνει τη σύμβαση περί ετεροδικίας των Αμερικανών.

17-21 Αυγούστου 1957

Ο Κων. Καραμανλής επισκέπτεται επίσημα την Αίγυπτο έπειτα από πρόσκληση του Προέδρου Νάσερ. Μετά την εκδήλωση της κρίσης στη Μέση Ανατολή το 1956, η Ελλάδα δείχνει ενεργά τη φιλοαραβική της επιλογή, απότοκη της επιθυμίας της να εξασφαλίσει τη συμπαράσταση των αραβικών και γενικότερα των χωρών του Τρίτου Κόσμου στο Κυπριακό και να αμβλύνει τις πιέσεις σε βάρος του Ελληνισμού της Αιγύπτου.

29 Σεπτεμβρίου 1957

Πεθαίνει ο Γεώργιος Καρτάλης.

21 Οκτωβρίου 1957

Ανακοινώνεται η παραίτηση του κυβερνήτη Χάρτινγκ στην Κύπρο.

28 Νοεμβρίου 1957

Κυκλοφορούν φυλλάδια στην Κύπρο που αναγγέλλουν την ίδρυση της τουρκικής οργάνωσης *TMT «Τουρκική Αντιστασιακή Οργάνωση»*, διαδόχου της «Volcan».

3 Δεκεμβρίου 1957

Φθάνει στην Κύπρο ο νέος κυβερνήτης Χιου Φουτ.

10 Δεκεμβρίου 1957

Μαθητές του Παγκύπριου Γυμνασίου συγκρούονται με τον βρετανικό στρατό και την αστυνομία.

Πεθαίνει στην Αθήνα ο Ναπολέων Ζέρβας.

14 Δεκεμβρίου 1957

Η Ελληνική αντιπροσωπεία καταθέτει στην ολομέλεια της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ ψήφισμα με το οποίο ζητεί διαπραγματεύσεις για την παροχή αυτοδιάθεσης στον Κυπριακό λαό, χωρίς να συγκεντρώσει την απαραίτητη πλειοψηφία των δύο τρίτων.

23 Δεκεμβρίου 1957

Εκρήγνυνται βόμβες σε αμερικανικές εγκαταστάσεις και γραφεία στην Ελλάδα.

1958

- Ο Α. Παπανδρέου εκδίδει το βιβλίο του «*Η Οικονομική ως Επιστήμη*» με το οποίο αναδομεί τη βάση της οικονομικής θεωρίας. Κάνει χρήση της θεωρίας των συνόλων και κυρίως της επαγωγικής λογικής και ορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί μια θεωρία για να ικανοποιεί τα κριτήρια που την καθιστούν επιστήμη.
- Αρχίζουν τα έργα επέκτασης του αεροδρομίου Ελληνικού.
- Ιδρύεται το καζίνο της Ρόδου.
- Η αστυνομία ανακοινώνει ότι οι τέντι μπόις θα κουρεύονται με την ψιλή.
- Τον Ιανουάριο οι ΗΠΑ εκτοξεύουν με επιτυχία τον πρώτο τους τεχνητό δορυφόρο Explorer 1.
- Ο Σ. Δάκαρης ξεκινά ανασκαφές στο Νεκρομαντείο της Εφύρας Θεσπρωτίας, το μοναδικό στο είδος του ιερό του Άδη.
- Εμφανίζεται στο Ρωμαϊκό Ωδείο με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βιέννης, ο Δημήτρης Μητρόπουλος, δυο χρόνια πριν το θάνατό του.
- Ο Ν. Κούρκουλος αποφοιτά από τη δραματική σχολή του Εθνικού Θεάτρου.
- Ο Αλέξης Μινωτής διδάσκει με το Εθνικό Θέατρο τον *Οιδίποδα επί Κολωνώ* του Σοφοκλή στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδάου. Κατά την έξοδο ο αξεπέραστος Αλ. Μινωτής ακολουθώντας τον ψυχοπομπό Ερμή καταφέρνει, με τη διδασκαλία της Μαρίας Χορς, μέσω της αναπνοής να φεύγει από την ορχήστρα σαν σπρωγμένος από το φύσημα του ανέμου. Η μετάφραση είναι του Ιωάννη Γρυπάρη, η σκηνοθεσία του Κλ. Κλώνη, η ενδυμασία του Αντ. Φωκά,

- η μουσική του Μεν. Παλλάντιου και η χορογραφία της Μαρίας Χορς. Το ρόλο του Πολυνείκη ερμηνεύει ο Δημ. Παπαμιχαήλ, του Άγγελου ο Στ. Βόκοβιτς και στο χορό συμμετέχουν μεταξύ άλλων οι Γ. Βαφιάς και Β. Ανδρονίδης.
- Στην έκθεση Μπιενάλε της Βενετίας εκθέτουν έργα τους οι Γιάννης Τσαρούχης, Γιάννης Μόραλης και Αντώνιος Σώχος.
 - Γυρίζεται η ταινία «Γερακίνα» του Ορέστη Λάσκου.
 - Γυρίζεται η ταινία «Η κυρά μας η μαμή» με τον Ορέστη Μακρή και τη Γεωργία Βασιλειάδου.
 - Ο Γιάννης Δαλιανίδης γυρίζει την ταινία «Η Μουσίσσα».
 - Γυρίζεται η ταινία «Ένας ήρωας με παντούφλες» με την Ίλνα Λιβυκού και το Βασίλη Λογοθετίδη.
 - Εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη το περιοδικό *Διαγώνιος (1958-1983)* με εκδότη και διευθυντή τον ποιητή Ντίνο Χριστιανόπουλο. Ανάμεσα στους νέους λογοτέχνες εμφανίζονται στη *Διαγώνιο* οι: Νίκος – Αλέξης Ασλάνογλου, Γιώργος Ιωάννου, Νίκος Καχτίσης, Σάκης Παπαδημητρίου.
 - Κική Δημουλά: *Έρεβος (ποιήματα)*.
 - Νίκος Μπακόλας: *Μη κλαις αγαπημένε*.
 - Αλέξης Ζακυνθινός: *Κακό πουλί (ποιήματα)*.
 - Γιάννης Νεγρεπόντης: *Πρόσωπα και χώροι (ποιήματα)*.
 - Πεθαίνει ο βυζαντινολόγος και ελληνιστής Νίκος Α. Βέης (γ. 1886).
 - Πεθαίνει ο Μιχάλης Σουγιούλ (γ. 1900) και δίνεται η χαριστική βολή στο αρχοντορεμπέτικο τραγούδι που χάνει τον βασικό του δημιουργό.

Ιανουάριος 1958

Κων. Καραμανλής και Γ. Παπανδρέου συμφωνούν να διεξαχθούν εκλογές με σύστημα ενισχυμένης αναλογικής. 8η Ολομέλεια του ΚΚΕ. Η νέα ηγεσία υπό τον Κ. Κολιγιάννη αποφασίζει την διάλυση των παράνομων οργανώσεων στην Ελλάδα.

Κύπρος: Το ΑΚΕΛ αναθεωρεί την στάση του, αποσύροντας τους βαρείς χαρακτηρισμούς κατά της ΕΟΚΑ, με δημόσια αυτοκριτική, επιμένει όμως ότι ο ένοπλος αγώνας είναι λανθασμένη ενέργεια.

21 Ιανουαρίου 1958

Κύπρος: Οργανώνονται διαδηλώσεις εναντίον της βίας από την «Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία» (ΠΕΟ), μετά τον φόνο δύο αριστερών κατοίκων στη Λύση και στην Κώμη Κεπήρ από άνδρες της ΕΟΚΑ για «προδοτική στάση».

1 Μαρτίου 1958

Αποχωρούν από την ΕΡΕ 15 βουλευτές της, με επικεφαλής τους Γ. Ράλλη και Παναγιώτη Παπαληγούρα.

2 Μαρτίου 1958

Παρατείνεται η κυβέρνηση Καραμανλή.

3 Μαρτίου 1958

Ορκίζεται η υπηρεσιακή κυβέρνηση Κ. Γεωργακόπουλου.

3 Απριλίου 1958

Μετά από μακρές συζητήσεις ματαιώνεται η εκλογική σύμπραξη Μαρκεζίνη – ΕΔΑ.

11 Μαΐου 1958

Πραγματοποιούνται βουλευτικές εκλογές. Νικητής αναδεικνύεται ο Κων. Καραμανλής καθώς η ΕΡΕ αποσπά το 41,16% των ψήφων και 171 έδρες. Η έκπληξη είναι η ΕΔΑ που γίνεται αξιωματική αντιπολίτευση αφού συγκεντρώνει το 24,4% των ψήφων εκλέγοντας 79 βουλευτές εκ των οποίων 58 της ΕΔΑ και 21 συνεργαζόμενων. Το κέντρο συρρικνώνεται.

17 Μαΐου 1958

Ορκίζεται η νέα κυβέρνηση Κων. Καραμανλή.

7 Ιουνίου 1958

Εκρήγνυται βόμβα στην είσοδο του γραφείου Τύπου του Τουρκικού προξενείου στη Λευκωσία. Οι Τούρκοι της περιοχής ορμούν αγανακτισμένοι στην ελληνική συνοικία καταστρέφοντας ό,τι βρίσκουν μπροστά τους και συνεχίζουν με ένα όργιο εμπρησμών και λεηλασιών. Μέχρι τον Αύγουστο 56 Έλληνες και 51 Τούρκοι είναι νεκροί.

12 Ιουνίου 1958

Δολοφονούνται με άγριο τρόπο έξω από το Τουρκικό χωριό Κιόνελλι οκτώ Έλληνες από το γειτονικό χωριό Κοντεμένος. Σύμφωνα με όσα καταγγέλλονται, οι βρετανικές δυνάμεις είχαν παραδώσει ουσιαστικά τα ανυπεράσπιστα θύματα στα χέρια των δολοφόνων. Τη σφαγή ακολουθούν αντίποινα της ΕΟΚΑ.

19 Ιουνίου 1958

Ανακοινώνεται η πρώτη μορφή του «Σχεδίου Μακμίλαν» πνευματικό τέκνο του ίδιου του Βρετανού πρωθυπουργού για το Κυπριακό. Το σχέδιο προτείνει μία σειρά έντονα διαιρετικών διατάξεων, σε συνδυασμό με την πρόβλεψη ότι στη διοίκηση της Κύπρου θα «συνεργάζονται» για επτά χρόνια η Ελλάδα και η Τουρκία.

20 Ιουνίου 1958

4 μέλη της ΕΟΚΑ σκοτώνονται από έκρηξη νάρκης στο χωριό Κούρδαλι.

23 Ιουλίου 1958

Κηρύσσεται παράνομη η τουρκοκυπριακή οργάνωση ΤΜΤ.

Συνεχίζεται καθημερινά ο αλληλοσπαραγμός μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με ενέδρες σε λεωφορεία που μεταφέρουν αθώους και ανυποψίαστους επιβάτες, επιθέσεις σε ανυπεράσπιστους βοσκούς ή αγρότες, πυρπολήσεις εκκλησιών στη Λευκωσία και καταστροφές δεκάδων καταστημάτων.

14 Αυγούστου 1958

Δημοσιοποιείται η οριστική μορφή του «Σχεδίου Μακμίλαν» για την Κύπρο το οποίο αποδέχεται η Τουρκία.

26 Αυγούστου 1958

Σημειώνεται η χειρότερη εμφύλια ελληνική σύρραξη μεταξύ αριστερών και δεξιών στη Μηλιά Αμμοχώστου με αποτέλεσμα δύο νεκρούς και τέσσερις σοβαρά τραυματίες.

2 Σεπτεμβρίου 1958

Σκοτώνονται μετά από μάχη με το βρετανικό στρατό σε αχυρώνα στο χωριό Λιοπέτρι Αμμοχώστου οι Φώτης Πίττας, Ανδρέας Κάρυος, Ηλίας Παπακυριακού και Χρίστος Σαμαράς.

1 Οκτωβρίου 1958

Τίθεται σε εφαρμογή το «Σχέδιο Μακμίλαν» και υιοθετείται από την Ελληνική Κυβέρνηση και το Μακάριο η λύση της «εγγυημένης ανεξαρτησίας» για την Κύπρο.

Οι Βρετανοί δέχονται τη διαπίστευση Τούρκου «αντιπροσώπου» στη διοίκηση της Κύπρου, δηλαδή την επίσημη επιστροφή της τουρκικής κρατικής εξουσίας στο νησί για πρώτη φορά από το 1878.

2 Νοεμβρίου 1958

Ο Γ. Παπανδρέου αποχωρεί από την ηγεσία των Φιλελευθέρων.

19 Νοεμβρίου 1958

Κύπρος. Σκοτώνεται σε συμπλοκή με τους Βρετανούς ο Κυριάκος Μπάτσης, ηγετικό στέλεχος της ΕΟΚΑ, τελευταίος στη λίστα των αποθανόντων του Κυπριακού αγώνα. Περίπου 150 ενεργά μέλη της οργάνωσης χάνουν τη ζωή τους από την έναρξη του αγώνα το 1955, εκ των οποίων τα 26 σε αντάρτικες επιχειρήσεις. Σε αυτούς δεν συμπεριλαμβάνονται 55 που σκοτώνονται από τους Τούρκους.

22 Νοεμβρίου 1958

Κύπρος. Ο Γρίβας κηρύσσει ανακωχή. Ο ανταρτοπόλεμος από άποψη μεθόδων και τακτικής θεωρείται επιτυχημένος διότι ανάγκασε τον έμπειρο βρετανικό στρατό να αναπτύξει δυνάμεις της τάξης των 40.000 ανδρών και επιπλέον η οργάνωση διατήρησε έως το τέλος τη συνοχή και τους σκληρούς πυρήνες της.

Δεκέμβριος 1958

Αρχίζουν μυστικές διαπραγματεύσεις στο περιθώριο της συνόδου της γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ, μεταξύ των υπουργών εξωτερικών Αβέρωφ και Φατίν Ρουστού Ζορλού για το Κυπριακό. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται και τον επόμενο μήνα.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, η ελληνική πλευρά απορρίπτει τα τουρκικά αιτήματα για σύσταση «ομοσπονδιακού» συστήματος, για απαγόρευση συμμετοχής της Κύπρου στον ΟΗΕ, καθώς και για ίδρυση τουρκικής βάσης στο νησί. Από την πλευρά της η Τουρκία εξασφαλίζει τη θεσμοποιημένη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων στη διοίκηση. Συμφωνείται ακόμη, η σύσταση συμμαχίας μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και Κύπρου, που προβλέπει ίδρυση κοινού στρατηγείου και παρουσία στο νησί 950 Ελλήνων στρατιωτών (ΕΛ.ΔΥ.Κ.) και 650 Τούρκων (ΤΟΥΡ.ΔΥ.Κ.). Τούτο αποτελεί ελληνική παραχώρηση, με τη σύμφωνη γνώμη του Μακαρίου, ώστε να αποσύρουν οι Τούρκοι την απαίτησή τους για ίδρυση τουρκικής βάσης στο νησί. Συμφωνείται ακόμη, η υπογραφή Συνθήκης Εγγυήσεως, με την οποία Ελλάδα, Τουρκία και Βρετανία εγγυώνται την εδαφική ακεραιότητα, την ανεξαρτησία και το Σύνταγμα της Κύπρου. Η Συνθήκη θα προβλέπει ότι, εάν διαταράσσεται το καθεστώς αυτό, οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις θα πρέπει να διαβουλευθούν μεταξύ τους. Εάν κοινή δράση είναι αδύνατη, μπορούν να ενεργήσουν μόνες τους, με μοναδικό σκοπό την αποκατάσταση του status quo.

5 Δεκεμβρίου 1958

Συλλαμβάνεται ο Μανώλης Γκλέζος με την κατηγορία της κατασκοπείας.

9 Δεκεμβρίου 1958

Ο Γ. Παπανδρέου αποχωρεί από το κόμμα των Φιλελευθέρων.

19 Δεκεμβρίου 1958

Μετά τη διάσπαση του κόμματος των Φιλελευθέρων ο Σοφ. Βενιζέλος αναλαμβάνει την ηγεσία του.

1959

- Συντρίβεται αεροπλάνο Ντακότα της Ολυμπιακής Αεροπορίας κοντά στην Αυλώνα με αποτέλεσμα τον θάνατο όλων των επιβαινόντων.
- Λόγω της συνεχιζόμενης αύξησης του πληθυσμού της Αθήνας, κρίνεται αναγκαία η χρησιμοποίηση των νερών της φυσικής λίμνης Υλίκης στη Βοιωτία. Τα νερά που αντλούνται από την Υλίκη οδηγούνται στον ταμιευτήρα του Μαραθώνα μέσω του υδραγωγείου Υλίκης, μήκους 63,7 χλμ. Η μέγιστη χωρητικότητα της Υλίκης αγγίζει τα 594 εκατ. κ.μ. νερού και η παροχετευτική της απόδοση ανέρχεται περίπου στα 750.000 κ.μ. νερού την ημέρα.

- Ο Α. Παπανδρέου έρχεται για ένα χρόνο στην Ελλάδα με υποτροφία του ιδρύματος Φουλμπράιτ-Γκουγκενχάιμ για μια ερευνητική αναπτυξιακή οικονομική αποστολή.
- Αρχίζει τη λειτουργία του το ΠΡΟΠΟ. Το πρώτο δελτίο περιλαμβάνει 12 τακτικούς και δύο αναπληρωματικούς αγώνες ποδοσφαίρου. Ο μοναδικός 12άρης κερδίζει 228.360 δραχμές.
- Γίνεται ευρύτερα γνωστή η Αθανασία Κρικέτου που αργότερα γίνεται πασίγνωστη ως Αγ. Αθανασία του Αιγάλεω. Οι οραματισμοί της Παναγίας, τα περιστατικά θαυματουργών θεραπειών και τα κακότεχνα και ανορθόγραφα «*θεικά μηνύματα*» που εμφανίζονται στο στήθος της προκαλούν μαζική υστερία και αυθυποβολή. Τις επόμενες δεκαετίες ιδρύει μια οικονομική αυτοκρατορία, απασχολώντας συχνά τον τύπο και τη δικαιοσύνη. Δημιουργεί ένα τεράστιο ίδρυμα στη Μάνδρα Αττικής όπου καταγγέλεται για οικονομική αφαίμαξη και άσχημη συμπεριφορά των γερόντων που φιλοξενεί πλην όμως καμία κατηγορία δεν αποδεικνύεται, πιθανόν λόγω των ισχυρών διασυνδέσεών της με τον πολιτικό και εκκλησιαστικό χώρο.
- Ιδρύονται το *Αθηναϊκό Τεχνολογικό Ινστιτούτο* των Σχολών Δοξιάδη και η γκαλερί «*Νέες Μορφές*».
- Στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου διδάσκεται η τριλογία του *Αισχύλου «Ορέστεια»* από το Εθνικό Θέατρο. Μετάφραση Ιωάννης Γρυπάρης, σκηνοθεσία Δημ. Ροντήρης, σκηνογραφία Κλ. Κλώνης, ενδυμασία Αντ. Φωκάς, μουσική Μεν. Παλλάντιος και χορογραφία Λουκία. Στον «*Αγαμέμνονα*» το ρόλο του φρουρού έχει ο Παντ. Ζερβός, και της Κλυταιμνήστρας η Άννα Συνοδινού. Στον χορό συμμετέχουν μεταξύ άλλων οι Β. Ανδρονίδης και Θ. Δημήτριάδης. Στις «*Χοηφόρες*» τον ρόλο του Ορέστη παίζει ο Θ. Κωτσόπουλος, της Ηλέκτρας η Πίτσα Καπιτσινέα και της Κλυταιμνήστρας η Άννα Συνοδινού. Στις «*Ευμενίδες*» τον Απόλλωνα ερμηνεύει ο Δ. Παπαμιχαήλ, την Κλυταιμνήστρα η Άννα Συνοδινού και την Αθηνά η Γέλυ Μαυροπούλου.
- Ο Κύπριος Σόλων Μιχαηλίδης ιδρύει την *Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης*, μετέπειτα *Κρατική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος*.
- Γυρίζεται η ταινία «*Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο*» του Αλέκου Σακελλάριου. Αρχίζει ο θρίαμβος της Αλίκης Βουγιουκλάκη. Συμπρωταγωνιστούν ο Ορέστης Μακρής, Διονύσης Παπαγιαννόπουλος, Χρήστος Τσαγανέας κ.ά.
- Γυρίζεται η ταινία «*Ο θησαυρός του μακαρίτη*» με τη Γεωργία Βασιλειάδου, το Βασίλη Αυλωνίτη και τη Ξένια Καλογεροπούλου.
- Γυρίζεται η ταινία «*Λαός και Κολωνάκι*» με τον Κώστα Χατζηχρήστο και τη Ξένια Καλογεροπούλου.
- Σοβαρά προβλήματα υγείας δεν επιτρέπουν στο Βασίλη Λογοθετίδη να πρωταγωνιστήσει στην ταινία «*Ο Ηλίας του 16ου*». Το ρόλο αναλαμβάνει τελικά ο Κώστας Χατζηχρήστος.
- Εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη το περιοδικό *Κριτική (1959-1961)* με εκδότη και αρχισυντάκτη τον Μανώλη Αναγνωστάκη.
- Εκδίδεται στα Ιωάννινα το περιοδικό *Ενδωχώρα (1959-1966)*.
- Οδυσσέας Ελύτης: *Άξιον Εστί*.
- Αλέξανδρος Κοτζιάς: *Ο Εωσφόρος (μυθιστόρημα)*.
- Μ. Καραγάτσης: *Σέργιος και Βάκχος*.
- Γαλάτεια Σαράντη: *Το παλίο μας σπίτι (μυθιστόρημα)*.
- Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος: *Ανθρώπινη δίψα (διήγημα)*.
- Στρ. Μυριβήλης: *Το βυσσινί βιβλίο (διήγημα)*.
- Αντώνης Σαμαράκης: *Σήμα κινδύνου (μυθιστόρημα)*.
- Γιάννης Σκαρίμπας: *Το Βατερλώ δύο γελοίων (μυθιστόρημα)*.
- Νίκος Καχτίσης: *Ποίοι οι φίλοι μου*.
- Γεννιέται στην Αθήνα η τραγουδίστρια Σαβίνα Γιαννάτου.
- Γεννιέται στον Τύρναβο της Λάρισας ο συνθέτης, στιχουργός και τραγουδιστής Θαν. Παπακωνσταντίνου.
- Πεθαίνει ο Μανώλης Τριανταφυλλίδης (γ. 1883), γλωσσολόγος και γνωστός για τη συγγραφή της Γραμματικής της Δημοτικής Γλώσσας.

20 Ιανουαρίου 1959

Οι υπουργοί εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας Ευάγγελος Αβέρωφ και Ζορλού μετά τις διαπραγματεύσεις συμφωνούν για διευθέτηση του Κυπριακού.

11 Φεβρουαρίου 1959

Υπογράφεται η *Συμφωνία της Ζυρίχης* μεταξύ των πρωθυπουργών της Ελλάδας Κων. Καραμανλή και της Τουρκίας Α. Μεντερές. Στη συμφωνία περιλαμβάνονται εκτός από τα προσχέδια των Συνθηκών Συμμαχίας και Εγγυήσεως, η «*Βασική Διάρθρωση*» του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Κύπρου, το οποίο δημιουργεί Προεδρικό Σύστημα με Ελληνοκύπριο Πρόεδρο και Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο. Οι Τούρκοι αποκτούν εκτεταμένα δικαιώματα βέτο στους τομείς της άμυνας και ασφάλειας. Στο Υπουργικό Συμβούλιο, τη Βουλή και τα Σώματα Ασφαλείας θα μετέχουν οι Τουρκοκύπριοι σε ποσοστό 30%, δηλαδή μεγαλύτερο από την πληθυσμιακή τους αναλογία, που είναι 18% του πληθυσμού. Συγκροτούνται επίσης, δύο κοινοτικές Βουλές, με σαφείς αρμοδιότητες για κοινοτικά ζητήματα. Σημαντικό μειονέκτημα αποτελεί η πρόβλεψη ότι για την έγκριση των φορολογικών νομοσχεδίων από την ενιαία Βουλή απαιτείται χωριστή πλειοψηφία και των Τουρκοκυπρίων βουλευτών. Προβλέπεται επίσης, σύσταση χωριστών

δήμων στις μεγάλες πόλεις. Τέλος υπογράφεται και μια «συμφωνία κυρίων» μεταξύ των δύο πρωθυπουργών, που ορίζει ότι οι δυο χώρες θα υποστηρίξουν ενδεχόμενη αίτηση της Κύπρου για ένταξη στο ΝΑΤΟ, καθώς και τη θέση εκτός νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος στην Κύπρο.

17-19 Φεβρουαρίου 1959

Συγκαλείται συνδιάσκεψη στο Λονδίνο αντίστοιχη με αυτή της Ζυρίχης με τη συμμετοχή των Κυπρίων και της Βρετανίας. Ο Μακάριος εκδηλώνει δισταγμούς ως προς ειδικότερες ρυθμίσεις των συμφωνιών. Ο Καραμανλής καθιστά σαφές ότι δεν υπάρχει ελπίδα να συζητηθούν αλλαγές και ότι δεν θα τον υποστηρίξει σε μια τέτοια πορεία. Ο Μακάριος αντιλαμβάνεται ότι αποτυχία της Συνδιάσκεψης θα σημάνει επιστροφή στο καταστροφικό σχέδιο Μακμίλαν γι' αυτό υπογράφει τις συμφωνίες.

Στις Συμφωνίες του Λονδίνου συμπεριλαμβάνονται οι προηγούμενες της Ζυρίχης, που γίνονται δεκτές από τη Βρετανία και τους Κυπρίους, η πρόβλεψη για τη δημιουργία κυρίαρχων βρετανικών βάσεων, καθώς και μεταβατικές ρυθμίσεις για την αμνηστία και για τη μεταβίβαση της εξουσίας στις αρχές του νέου κράτους.

20 Φεβρουαρίου 1959

Επικυρώνονται οι συμφωνίες της Ζυρίχης με τριμερή συνδιάσκεψη στο Λονδίνο μεταξύ της Ελλάδας της Τουρκίας και της Βρετανίας. Η επικύρωση υπογράφεται από τους πρωθυπουργούς Κων. Καραμανλή, Α. Μεντερές και Χάρολντ Μακμίλαν.

22 Φεβρουαρίου 1959

Απελευθερώνονται στην Κύπρο οι πολιτικοί κρατούμενοι.

23 Φεβρουαρίου 1959

Δημοσιεύονται τα τελικά κείμενα των συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου.

28 Φεβρουαρίου 1959

Η Ελληνική Βουλή απορρίπτει δύο προτάσεις δυσπιστίας κατά της κυβέρνησης Καραμανλή για την πολιτική της στο Κυπριακό.

1 Μαρτίου 1959

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος επιστρέφει στη Μεγαλόνησο από το Λονδίνο και ο Ελληνοκυπριακός λαός του επιφυλάσσει υποδοχή ήρωα. Μέσα σε πανηγυρική ατμόσφαιρα εκφωνείται το «Νενικήκαμεν».

2-3 Μαρτίου 1959

Πραγματοποιούνται συνομιλίες μεταξύ του στρατάρχη Τίτο και του Κων. Καραμανλή στη Ρόδο με σκοπό μεταξύ άλλων την απομόνωση της Τουρκίας στα Βαλκάνια.

9 Μαρτίου 1959

Με διαταγή του αρχηγού της ΕΟΚΑ Γ. Γρίβα, διακόπτεται ο ένοπλος αγώνας κατά των Άγγλων. Στην τελευταία του προκήρυξη ως αρχηγός της οργάνωσης ο Γρίβας τονίζει ότι όποιος δεν αποδεχόταν τις συμφωνίες θα δίχαζε τον λαό, έστω και αν δεν ήταν πλήρως ικανοποιητικός: *«Το κατ' εμέ είναι προτιμότερα η λύσης αυτή, έστω και εάν δεν είναι εκείνη που αναμέναμεν και η οποία θα ικανοποιεί τους πόθους μας, παρά ο εθνικός διχασμός, γιατί σ' ένα τέτοιον διχασμόν θα τα χάσωμεν όλα»*.

17 Μαρτίου 1959

Ο Γρίβας – Διγενής αποχωρεί από την Κύπρο και φθάνει στην Αθήνα όπου τον υποδέχεται ο πρωθυπουργός Κων. Καραμανλής. Την επομένη τον ονομάζει στη Βουλή «άξιον της πατρίδος».

6 Μαΐου 1959

Ο Γ. Παπανδρέου ιδρύει το «Φιλελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα».

Βάσει διμερούς συμφωνίας με τις ΗΠΑ, συνομολογείται η από κοινού ανάπτυξη αμυντικών σχεδίων, η εκπαίδευση προσωπικού για τη χρήση και την άμυνα στα πυρηνικά όπλα, καθώς και η μεταβίβαση στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις μη πυρηνικών τμημάτων τακτικών ατομικών όπλων – κυρίως μέσων εκτόξευσης. Με νεότερες απόρρητες συμφωνίες το ίδιο έτος, προβλέπεται η χορήγηση και η υπαγωγή σε εθνικό έλεγχο συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων, ενώ οι ατομικές κεφαλές θα παραμένουν σε ελληνικό έδαφος υπό αμερικανική φύλαξη. Η εκτόξευσή τους προϋποθέτει την αμοιβαία συναίνεση.

7 Μαΐου 1959

Οι Κων. Καραμανλής και Ευάγγελος Αβέρωφ επισκέπτονται την Άγκυρα.

8 Ιουνίου 1959

Η Ελλάδα υποβάλλει αίτηση σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

9 Ιουλίου 1959

Αρχίζει στο στρατοδικείο η δίκη του Μαν. Γκλέζου και άλλων στελεχών του ΚΚΕ, με το Α.Ν. 375/1936.

22 Ιουλίου 1959

Ο Μαν. Γκλέζος καταδικάζεται σε 5ετή φυλάκιση. Άλλοι συγκατηγορούμενοί του καταδικάζονται σε βαρύτερες ποινές.

31 Ιουλίου 1959

Η Τουρκία υποβάλλει και αυτή αίτηση σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

24 Αυγούστου 1959

Το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ αποφασίζει ομόφωνα να εισηγηθεί στη Γενική Συνέλευση την ένταξη της Κύπρου στα Ηνωμένα Έθνη.

6 Σεπτεμβρίου 1959

Ο Ανδρέας Παπανδρέου επιστρέφει στην Ελλάδα.

7-10 Οκτωβρίου 1959

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο στρατηγός Γρίβας συναντώνται στη Ρόδο σε μια προσπάθεια συμβιβασμού των δύο ανδρών η οποία δυστυχώς αποβαίνει άκαρπη.

13 Δεκεμβρίου 1959

Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος εκλέγεται με άνετη πλειοψηφία (66,28%) πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχει προηγηθεί η ανακήρυξη, χωρίς αντίπαλο, του Φαζίλ Κιουτσούκ ως αντιπροέδρου.

14-15 Δεκεμβρίου 1959

Ο Αμερικανός Πρόεδρος Αϊζενχάουερ επισκέπτεται για δύο ημέρες την Αθήνα.